

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Bc. Silvie Pohořalová

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Silvie Pohořalová

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Název anglicky

Analysis of the financial management of the selected municipality

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě finanční analýzy zhodnotit hospodaření vybrané obce Votice. Finanční analýza bude provedena za období 2015-2019. Na základě výsledků analýz bude zhodnoceno hospodaření obce a navrženo případné doporučení na zlepšení.

Metodika

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

Teoretická část se bude týkat vymezení jednotlivých pojmů a bude zpracována na základě studia odborné literatury a publikací z tištěných a internetových zdrojů se zaměřením na územní samosprávu.

Praktická část práce bude zpracována na základě analýzy zjištěných dat z internetových zdrojů a interních dat poskytnutých od zaměstnanců finančního odboru městského úřadu Votice. Tato část bude charakterizovat vybranou obec, její rozpočet, příjmy, výdaje a analyzovat hospodaření obce. Bude provedena horizontální a vertikální analýza a analýza vybraných finančních ukazatelů. Pro zpracování údajů bude použit tabulkový procesor Microsoft Excel, jehož výstupy budou přeneseny do práce.

Doporučený rozsah práce

50-80

Klíčová slova

obec, samospráva, rozpočet, příjmy, výdaje, daně, hospodaření, finanční analýza

Doporučené zdroje informací

- BALÍK, S. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
- HORZINKOVÁ, E. – NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-096-3.
- KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2.
- OTRUSINOVÁ, M. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-342-4.
- PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. – JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
- RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Josef Slaboch, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 9. 3. 2021

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza finančního hospodaření vybrané obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne

31.3.2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala především Ing. Josefu Slabochovi, Ph.D. za cenné a odborné připomínky, které přispěly k vypracování této diplomové práce.

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na analýzu finančního hospodaření obce Votice. Hlavním cílem práce je provést analýzu finančního hospodaření vybrané obce v letech 2015-2019 s následným vyhodnocením a identifikováním klíčových problémů. Teoretická část se týká vymezení jednotlivých pojmů územní samosprávy, kategorizací rozpočtu a souvislostmi rozpočtového hospodářství. Analytická část se zabývá rozpočtem obce s cílem identifikovat hlavní zdroje příjmu a oblasti směřování výdajů rozpočtu. Z analýzy vyplynulo, že hlavním zdrojem financování jsou příjmy daňové, které představovaly za sledované období v průměru 53% celkových příjmů. Většina vynaložených prostředků jde na běžné výdaje obce, které za sledované období tvořily 75% celkových výdajů. Dále je finanční analýza zaměřena na ukazatele likvidity, celkové zadluženosti a koeficient samofinancování. Na základě těchto ukazatelů vyplývá, že obec nemá problém splácet své krátkodobé závazky, zadluženost obce a koeficient samofinancování ukazují též příznivé hodnoty, přičemž nejhorší výsledky byly v posledních dvou letech sledovaného období, kdy v roce 2018 vykazovala zadluženost 9,5% a koeficient samofinancování 90,5% a v roce 2019 byla zadluženost 8,3% a koeficient samofinancování 91,7%. Poslední část práce je věnována komparaci obce Votice s obcí Bystřice. V závěru práce je shrnutí výsledků analýz.

Klíčová slova: obec, samospráva, rozpočet, příjmy, výdaje, daně, hospodaření, finanční analýza,

Analysis of the financial management of the selected municipality

Abstract

The diploma thesis is focused on the analysis of the financial management of the village Votice. The main goal of this work is to analyze the financial management of the selected municipality in the years 2015-2019 with the subsequent evaluation and identification of key issues. The theoretical part concerns the definition of individual concepts of territorial self-government, budget categorization and the context of the budget economy. The analytical part deals with the municipal budget in order to identify the main sources of income and areas of budget expenditures. The analysis showed that the main source of financing comes from tax revenues. This represented an average of 53% of total revenues during the period under review. Most of the funds spent went to current expenditures of the municipality. This accounted for 75% of the total expenditures during the monitored period. Furthermore, the financial analysis focuses on indicators of liquidity, total indebtedness and the degree of financial independence. Based on these indicators, it follows that the municipality has no problem repaying its short-term liabilities. The municipality's debt and self-financing ratio show the favorable values. The worst results were in the last two years of the period under review. In 2018 the debt was 9,5% and self-financing ratio was 90,5%. In 2019 the debt was 8,3% and self-financing ratio 91,7%. The last part of the work is devoted to the comparison of the village Votice with the village Bystřice. In the end, there is a summary of the results of the analysis.

Keywords: municipality, self-government, budget, revenues, expenditures, taxes, management, financial analysis

Obsah

Úvod	9
1 Cíl práce a metodika	10
1.1 Cíl práce	10
1.2 Metodika	10
2 Teoretická východiska	13
2.1 Veřejná správa.....	13
2.1.1 Státní správa.....	13
2.1.2 Samospráva	14
2.2 Obec a členění obce	14
2.2.1 Druhy obcí	15
2.3 Orgány obcí.....	15
2.3.1 Zastupitelstvo obce	15
2.3.2 Rada obce.....	16
2.3.3 Starosta obce	17
2.3.4 Výbory a komise	17
2.3.5 Obecní úřad.....	18
2.4 Majetek obce	18
2.5 Rozpočet.....	19
2.5.1 Rozpočtový výhled	20
2.5.2 Metody sestavování územních rozpočtů.....	21
2.5.3 Rozpočtová skladba	22
2.5.4 Příjmy rozpočtu.....	23
2.5.5 Výdaje rozpočtu	29
2.6 Kontrola hospodaření obce	31
2.6.1 Přezkoumání hospodaření a finanční kontrola.....	31
2.7 Zadluženost obcí	32
2.7.1 Monitoring dluhu a hospodaření obcí.....	32
2.8 Finanční analýza.....	33
2.8.1 Metody finanční analýzy	34
2.8.2 Absolutních ukazatelů.....	34
2.8.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	35
3 Vlastní práce	37
3.1 Charakteristika obce.....	37
3.1.1 Demografie města	38
3.1.2 Historie města	39

3.1.3	Organizační struktura.....	39
3.2	Rozpočet.....	40
3.2.1	Rozpočtový výhled města.....	41
3.2.2	Schválené rozpočty města Votice v letech 2015-2019.....	41
3.2.3	Rozpočtové opatření města Votice v letech 2015-2019.....	42
3.2.4	Skutečné hospodaření města Votice v letech 2015-2019.....	44
3.2.5	Plnění schválených a upravených rozpočtů v letech 2015-2019 v %.....	45
3.3	Analýza příjmů.....	46
3.3.1	Vertikální analýza příjmů.....	48
3.3.2	Horizontální analýza příjmů.....	50
3.4	Analýza výdajů.....	52
3.4.1	Vertikální analýza.....	54
3.4.2	Horizontální analýza.....	56
3.5	Finanční a analýza.....	60
3.5.1	Ukazatel likvidity.....	60
3.5.2	Ukazatel zadluženosti a koeficient samofinancování.....	61
3.6	Komparace vybraných ukazatelů obce Votice s obcí Bystřice.....	62
3.6.1	Komparace příjmů.....	63
3.6.2	Komparace výdajů.....	64
3.6.3	Saldo příjmů a výdajů.....	65
3.6.4	Komparace ukazatelů.....	66
4	Shrnutí výsledků.....	69
4.1	Rozpočet obce.....	69
4.2	Analýza příjmů.....	70
4.3	Analýza výdajů.....	71
4.4	Finanční analýza.....	72
4.5	Komparace.....	72
4.6	Případná doporučení.....	74
5	Závěr.....	75
6	Seznam použitých zdrojů.....	76

Seznam obrázků

Obrázek 1 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem	22
Obrázek 2 Příjmy rozpočtu	24
Obrázek 3 Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2019.....	26
Obrázek 4 Typy dotací.....	27
Obrázek 5 Znak města Votice.....	37

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet obyvatel a průměrný věk obyvatel v obci Votice	38
Tabulka 2 Schválené rozpočty města Votice v letech 2015-2019 (v Kč).....	41
Tabulka 3 Rozpočtové opatření města Votice v letech 2015-2019 (v Kč).....	42
Tabulka 4 Upravené rozpočty města Votice v letech 2015-2019 (v Kč).....	44
Tabulka 5 Skutečné hospodaření města Votice v letech 2015-2019 (v Kč).....	44
Tabulka 6 Plnění rozpočtu v letech 2015-2019 (v %)	45
Tabulka 7 Skutečné příjmy rozpočtu města v letech 2015-2019 (v Kč)	47
Tabulka 8 Daňové příjmy rozpočtu města Votice v letech 2015-2019 (v Kč).....	47
Tabulka 9 Vertikální analýza celkových příjmů v letech 2015-2019	48
Tabulka 10 Vertikální analýza daňových příjmů v letech 2015-2019.....	49
Tabulka 11 Celkové příjmy obce v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu.....	50
Tabulka 12 Daňové příjmy obce v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu.....	51
Tabulka 13 Celkové příjmy v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu	51
Tabulka 14 Daňové příjmy v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu.....	52
Tabulka 15 Skutečné výdaje v letech 2015-2019 (v Kč).....	53
Tabulka 16 Druhé třídění výdajů v letech 2015-2019 (v Kč).....	53
Tabulka 17 Odvětvové třídění výdajů v letech 2015-2019 (v Kč)	54
Tabulka 18 Vertikální analýza výdajů v letech 2015-2019	54
Tabulka 19 Vertikální analýza výdajů z hlediska odvětví v letech 2015-2019	55
Tabulka 20 Vertikální analýza z hlediska druhového v letech 2015-2019.....	56
Tabulka 21 Celkové výdaje v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu	57
Tabulka 22 Výdaje z hlediska odvětvového v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu	57
Tabulka 23 Výdaje z hlediska druhového v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu..	58
Tabulka 24 Celkové výdaje v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu	58
Tabulka 25 Výdaje z hlediska odvětvového v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu	59
Tabulka 26 Výdaje z hlediska druhového v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu	59
Tabulka 27 Vybrané položky rozvahy	60
Tabulka 28 Ukazatel okamžité likvidity obce v letech 2015-2019	60
Tabulka 29 Ukazatel pohotové likvidity obce v letech 2015-2019	61
Tabulka 30 Ukazatel běžné likvidity obce v letech 2015-2019.....	61
Tabulka 31 Ukazatel celkové zadluženosti v letech 2015-2019.....	61
Tabulka 32 Koeficient samofinancování obce v letech 2015-2019.....	62
Tabulka 33 Počet obyvatel ve vybraných obcích v letech 2015-2019	63
Tabulka 34 Celkové příjmy na 1 obyvatele (v Kč).....	63
Tabulka 35 Daňové příjmy a daňové příjmy na 1 obyvatele (v Kč).....	64
Tabulka 36 Celkové výdaje a celkové výdaje na 1 obyvatele (v Kč).....	65
Tabulka 37 Běžné výdaje a běžné výdaje na 1 obyvatele (v Kč)	65
Tabulka 38 Saldo příjmů a výdajů obcí (v Kč).....	66

Tabulka 39 Zadluženost vybraných obcí	66
Tabulka 40 Koeficient samofinancování vybraných obcí	67
Tabulka 41 Likvidita vybraných obcí	67

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel města Votice	38
Graf 2 Vývoj počtu obyvatel obcí v letech 2015-2019.....	63

Úvod

Obec je základní jednotkou územní samosprávy, na jejímž fungování se mohou podílet i občané tím, že mohou být zvoleni do orgánů obce, hlasováním a svojí účastí na veřejném shromažďování a zasedání.

Obec hospodaří na základě ročního rozpočtu a při jeho sestavování je povinna vycházet z rozpočtového výhledu, který obec podle zákona vytváří na období dvou až pěti let následujících po roce, na který obec sestavuje roční rozpočet. Rozpočet je pro obec finanční plán, který obec každoročně navrhuje, schvaluje a plní. V rozpočtu jsou zahrnuté a tříděné veškeré příjmy a výdaje obce. Nejvýznamnějším příjmem obce jsou daňové příjmy, jejichž výši upravuje zákon o rozpočtovém určení daní. Dále důležitým, ale nepravidelným příjmem jsou dotace a transfery. Obec také získává příjmy z vlastní činnosti výběrem daní a poplatků.

Aby mohla obec správně sestavit nejen rozpočet, ale i z důvodu dalšího finančního řízení a rozhodování, je důležitá finanční analýza, která vyhodnotí minulou a současnou situaci obce a pomůže s finančním plánováním do budoucna.

Tato diplomová práce se zabývá analýzou finančního hospodaření obce Votice v letech 2015-2019. Cílem je zhotovení finanční analýzy a posouzení finanční situace obce. Ke splnění hlavního cíle jsou stanoveny dílčí cíle, které mají charakterizovat obec a její rozpočet z hlediska schváleného a skutečného rozpočtu. Dalším dílčím cílem je analýza příjmů a výdajů pomocí vertikální a horizontální analýzy, analýza poměrových ukazatelů a na konec komparace obce Votice s jinou obcí podobných parametrů. Pro komparaci je vybrána obec Bystřice, která se nachází ve stejném okrese, do 20km od obce Votice a její počet obyvatel je podobný obci Votice, což je zásadním kritériem pro výběr.

1 Cíl práce a metodika

1.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je provést analýzu finančního hospodaření vybrané obce Votice v letech 2015-2019. Pro dosažení hlavního cíle jsou vytyčené tyto dílčí cíle:

- seznámení se s vybranou obcí a jejím rozpočtem;
- porovnat plánovaný a skutečný rozpočet obce;
- vertikální a horizontální analýza příjmů a výdajů;
- analýza vybraných poměrových ukazatelů – likvidita, celková zadluženost, koeficient samofinancování;
- komparace vybraných ukazatelů s obcí podobné velikosti ve stejném katastrálním území.

V závěru práce, na základě analýzy zjištěných dat, budou navržena případná opatření či doporučení.

1.2 Metodika

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část se týká vymezení jednotlivých pojmů veřejné správy, municipální jednotky, rozpočtu, finanční analýzy a je zpracována na základě studia odborné literatury, zákonů, publikací a internetového zdroje.

Praktická část práce je zpracována na základě analýzy zjištěných dat z internetových zdrojů a interních dat poskytnutých od zaměstnanců finančního odboru městského úřadu Votice. Nejdůležitějším zdrojem dat byly závěrečné účty a rozvaha. Dalšími důležitými zdroji dat byly internetové stránky Českého statistického úřadu a portál ministerstva financí ČR (monitor.státnípokladna.cz). Získaná data za sledované období let 2015-2019 jsou zpracována pomocí tabulkového procesoru Microsoft Excel a výsledné tabulky a grafy jsou následně přeneseny do práce okomentovány. Praktická část charakterizuje vybranou obec Votice, její rozpočet, příjmy, výdaje a analyzuje hospodaření obce. Je provedena horizontální a vertikální analýza a analýza finančních ukazatelů, jako je likvidita, celková zadluženost a koeficient samofinancování. Na závěr je provedena komparace s municipální jednotkou podobné velikosti a spadající do stejného okresu. Pro komparaci jsou použity celkové příjmy a výdaje, dále vybrané druhy příjmů a výdajů a při

porovnání ukazatelů jsou vybrány ukazatelé likvidity, celkové zadluženosti a koeficient samofinancování. Data o porovnávané obci jsou čerpána z internetových zdrojů.

Při zpracování finanční analýzy a analýzy poměrových ukazatelů jsou využity následovné ukazatelé, které jsou podrobněji definované v teoretické části. Pro analýzu příjmů, výdajů, vertikální a horizontální analýzu byla čerpána data ze závěrečných účtů obce Votice a portálu ministerstva financí ČR - monitor.státnípokladna.cz a stránkách českého statistického úřadu – obyvatelstvo. Pro analýzu poměrových ukazatelů byla čerpána data z rozvahy města Votice a Bystřice.

- 1) Vertikální analýza vyjadřuje podíl jednotlivých položek (x_i) k celku dané položky (suma x_i) a zpravidla se vyjadřuje v %.

$$\text{Vzorec č. 1: Vertikální analýza} = (x_i / \sum x_i) \times 100$$

- 2) Horizontální analýza zkoumá časový vývoj ukazatele. Hodnotu položky běžného období lze porovnávat vždy ke stejnému základnímu období mnohdy k prvnímu uvedenému roku, pak jde o bazický index. Výsledná změna je vyjádřena v %. Vidíme, o kolik procent se nám položka v každém sledovaném období změnila oproti položce základního (bazického) období.

$$\text{Vzorec č. 2: Bazický index} = (\text{hodnota běžného období} / \text{hodnota bazického období}) \times 100$$

Nebo hodnotu položky běžného období lze porovnávat k hodnotě položky předchozího období, porovnáváme-li meziroční změny objemu jednotlivých položek, pak jde o řetězový index. Výsledná změna je vyjádřena opět v %.

$$\text{Vzorec č. 3: Řetězový index} = (\text{hodnota běžného období} / \text{hodnota předchozího období}) \times 100$$

- 3) Ukazatelé likvidity nám udávají jak je municipální jednotka schopna dostát svých krátkodobých závazků. Máme tři stupně likvidity.

I. stupeň likvidity, neboli likvidita okamžitá nám udává, kolikrát je obec schopna uhradit ihned své krátkodobé závazky pomocí hotovosti, peněz na bankovních účtech, krátkodobých cenných papírů nebo šeků. Doporučené hodnoty pro okamžitou likviditu se uvádí v rozmezí 0,2-0,5.

Vzorec č. 4: **Likvidita I. stupně (okamžitá likvidita) = krátkodobý fin. majetek / krátkodobé cizí zdroje**

Likvidita II. stupně neboli likvidita pohotová nám udává, kolikrát je obec schopna uhradit své krátkodobé závazky, pokud využije svůj krátkodobý finanční majetek a krátkodobé pohledávky přeměněné na peníze. Doporučené hodnoty pro pohotovou likviditu se uvádí v rozmezí 1-1,5.

Vzorec č. 5: **Likvidita II. stupně (pohotová likvidita) = (krátkodobé pohledávky + krátkodobý finanční majetek) / krátkodobé cizí zdroje**

Likvidita III. stupně nám udává kolikrát je obec schopna uhradit své krátkodobé závazky, pokud přemění svá oběžná aktiva na peníze. Doporučené hodnoty se uvádí v rozmezí 1,5-2,5. Pokud klesne hodnota ukazatele pod 1, znamená to, že obec není schopna splatit své krátkodobé závazky.

Vzorec č. 6: **Likvidita III. stupně (běžná likvidita) = oběžná aktiva / krátkodobé cizí zdroje**

- 4) Dalším ukazatelem je ukazatel celková zadluženost neboli ukazatel věřitelského rizika. Vyjadřuje poměr celkových závazků k celkovým aktivům, tzn. míru zadlužení majetku obce. Ministerstvo financí udává, že by tato hodnota neměla překročit 25%.

Vzorec č. 7: **Celková zadluženost = cizí kapitál / celková aktiva**

- 5) Posledním ukazatelem použitým v práci je koeficient samofinancování. Tento ukazatel vyjadřuje podíl vlastních zdrojů na celkovém objemu zdrojů. Vyjadřuje, do jaké výše jsou aktiva obce financována vlastním kapitálem.

Vzorec č. 8: **Koeficient samofinancování = vlastní kapitál / celkový kapitál**

2 Teoretická východiska

Tématem této diplomové práce je Analýza finančního hospodaření vybrané obce, proto budou v následujících kapitolách definovány pojmy a atributy spojené s tímto tématem. Následně z této teoretické části bude vycházet praktická část.

2.1 Veřejná správa

Veřejná správa se zabývá veřejně prospěšnou činností, vykonávanou prostřednictvím orgánů a institucí, vedoucí k veřejně prospěšným zájmům a ochraně státu a obcí. Veřejnou správu dělíme na státní správu a územní samosprávu. (Peková, 2004, s. 49-50).

Veřejná správa působí ve veřejném zájmu a to na úrovni ústřední, regionální či místní. Hájí veřejný zájem a zahrnuje výkon státní správy a výkon samosprávy. Subjekty veřejné správy jsou stát, jeho orgány či instituce a samospráva a její orgány. (Čmejrek, Kopřiva, 2007, s. 6)

Veřejná správa by měla v první řadě sloužit občanům, aby realizovali svá práva na správu veřejných věcí. (Koudelka, 2007, s. 16)

2.1.1 Státní správa

Státní správu může vykonávat stát svými orgány, nebo určitou oblast úkonů může přenechat nestátním veřejnoprávním korporacím, aby je spravovaly na samosprávném principu. (Provazníková, 2015, s. 11)

Státní správa je přímo nebo zprostředkovaně řízena ústřední vládou, která kontroluje, sjednocuje a koordinuje činnost ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy. Výkon státní správy je daný zákonem a má jednotnou úpravu výkonu pro celé území státu. *“Je pro ni charakteristická omezená autonomie rozhodování, vertikální hierarchická struktura a podřízenost nižších orgánů státní správy vyšším orgánům, převažuje monokratický způsob rozhodování, ustavování orgánů státní správy se děje zpravidla jmenováním.”* (Provazníková, 2015 s. 24)

V čele systému státní správy stojí vláda, která je vrcholným orgánem výkonné moci v České republice. Vládu tvoří předseda, místopředsedové a ministři. Ministerstva a jiné ústřední správní úřady spravují státní správu ve svých oblastech. (Čmejrek, Kopřiva, 2007, s 18-19).

2.1.2 Samospráva

Veřejnou samosprávu nevykonává stát jako státní samosprávu, ale je brána jako výsledek delegace státní správy na jiné, nestátní orgány. Jedná se o decentralizaci. Veřejná samospráva vykonává svou činnost samostatně. Dělíme ji na územní, kde jde o zastupování osob sídlících na určitém území a zájmovou, která zastupuje zájmy osob, které spojuje stejná činnost, např. profesní komory. (Provazníková, 2015, s. 11)

System samosprávy v České republice se člení na základní a vyšší územní samosprávné celky. Základní jednotkou územní samosprávy je obec, vyšší jednotkou územní samosprávy je kraj. Specifické postavení v územní samosprávě zaujímá Praha, která má povahu obce, kraje a zároveň je hlavním městem České republiky. Územní samosprávné celky lze pojmut jako územní jednotky státu a jako společenství občanů, žijících na daném území. (Peterová, 2014, s. 7)

U územní samosprávy má každý územní samosprávní celek své kompetence, do kterých jiný územní celek nemůže zasahovat. Vymezení rozsahu samostatné působnosti je dáno ústavou. Samospráva se uskutečňuje prostřednictvím volených orgánů tj. zastupitelstev a přímým hlasováním obyvatel v místním referendu. (Provazníková, 2015, s. 27)

2.2 Obec a členění obce

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní řízení): „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí územní obce.*“ Obec je také veřejnoprávní korporací, která disponuje s vlastním majetkem, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost vyplývající z těchto vztahů. „*Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*“ (Ley.cz, zákony-online)

Obec je veřejnoprávní korporace, která se chová jako právnická osoba a vznik je upravena zákonem. Obec se může stát městem, statutárním městem nebo městysem, pokud splní zákonem dané podmínky. Specifické postavení v klasifikaci má Hlavní město Praha. (Horzinková, a spol., 2008, s 99-100)

Obec má k dispozici vlastní majetek, s kterým hospodaří, má vlastní finanční prostředky a sestavuje si vlastní rozpočet. (Provazníková, 2015, s. 27)

2.2.1 Druhy obcí

Dle Českého statistického úřadu se k 1. 1. 2020 na území České republiky nacházelo 6258 obcí, které Český statistický úřad dále člení na 6 různých typů obcí. Počet jednotlivých typů obcí je následovný: 1 hlavní město, 580 měst, 227 městysů, 5420 obcí, 26 statutárních měst, 4 vojenské újezdy. (ČSÚ, 2020)

Obec můžeme rozlišovat podle velikosti, podle počtu obyvatel, podle polohy, z hlediska typologie, infrastruktury apod. Z legislativního hlediska rozlišujeme obce na:

- Obec, která není městem ani městysem;
- Město, jako obec, které má alespoň 3000 obyvatel;
- Městys neboli obec, která měla oprávnění toto označení používat před 17. 5. 1954, nebo pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR;
- Statutární město;
- Hlavní město Praha. (Kopecký, 2017, s. 116-117), (Peková a spol., 2012, s. 135)

2.3 Orgány obcí

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení): „*Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse*“ (Ley.cz, zákony-online)

2.3.1 Zastupitelstvo obce

Podle Zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), je zastupitelstvo obce složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet je stanoven na každé volební období zastupitelstvem obce, nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev obcí. Počet členů zastupitelstva obce se přihlíží k počtu obyvatel:

- Do 500 obyvatel 5-15 členů;
- Nad 500 do 3000 obyvatel 7-15 členů;
- Nad 3000 do 10 000 obyvatel 11-25 členů;
- Nad 10 000 do 50 000 obyvatel 15-35 členů;
- Nad 50 000 do 150 000 obyvatel 25-45 členů;

- Nad 150 000 35-55 členů. (Ley.cz, zákony-online)

Peková a spol. uvádí, že zastupitelstvo má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti obce. Členové jsou pak voleni v komunálních volbách na období čtyř let. Zastupitelstvo se schází dle potřeby, ale nejméně jednou za 3 měsíce, jednání je ze zákona veřejné. (Peková a spol., 2012, s. 139)

Podle Balíka 2009 zastupitelstvo rozhoduje v záležitostech, jako jsou schvalování programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce, rozhodování o vyhlášení místního referenda, zřizování trvalých a dočasných peněžních fondů obce, vydávání obecně závazné vyhlášky obce, zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce, volení a odvolávání z funkce starostu obce, místostarosty a radní obce, rozhodování o poskytnutí nebo přijetí úvěru či půjčky, zřízení a zrušení obecní policie, rozhodování o založení nebo rušení právnických osob, rozhodování o spolupráci s dalšími obcemi, rozhodování o názvech ulic, podávání ústavní stížnosti, navrhování zástupců obce do ostatních orgánů obchodních společností a další. (Balík, 2009, s 69-70).

2.3.2 Rada obce

Rada obce je výkonný orgán obce a zodpovídá zastupitelstvu obce. Členy do rady obce volí zastupitelstvo obce. Členy bez nutnosti zvolení je vždy starosta a všichni místostarostové. Počet členů rady obce je 5-11 a je vždy lichý, přičemž počet členů rady nesmí překročit jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. V případě, že má obec méně než 15 členů v zastupitelstvu, rada obce se nevolí a její funkci zastává starosta a zastupitelstvo obce. (Peková a spol. 2012, s. 141)

V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) je také uvedeno, že pokud je starosta či místostarosta odvolán ze své funkce, nebo se své funkce vzdal, přestává být členem rady obce. (Ley.cz, zákony-online)

Působnost rady obce podle Balíka je připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva a zabezpečovat jejich plnění, zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydávat nařízení obce, projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty, které jí předloží zastupitelstvo nebo komise, rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčkách, zřizuje a ruší komise a další. (Balík, 2009, s 73-74)

2.3.3 Starosta obce

Starosta obce je nejvyšším představitelem obce a je volen zastupitelstvem. Zastupuje obce na venek, předsedá zastupitelstvu obce a vede radu obce. (Horzinková a spol. 2008, s. 148-150)

Starosta má spíše funkci reprezentativní, jelikož je nejviditelnějším orgánem obce. Je spíše orgánem bez pravomocí a veškeré úkony může provést až po schválení zastupitelstvem, v opačném případě jsou úkony neplatné a starosta se může vystavit nebezpečí trestněprávní i občanskoprávní odpovědnosti. Jeho nejsilnější kompetence je pravomoc řídit zasedání zastupitelstva a rady. Zastupitelstvo volí dále místostarostu či místostarosty, kteří mohou starostu zastoupit v určitých záležitostech, které jim zastupitelstvo svěří. (Balík, 2009, s. 74)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) uvádí, že starostou a místostarostou obce může být jen občan České republiky a za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu obce. Dále uvádí, že starosta odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. (Ley.cz, zákony-online)

2.3.4 Výbory a komise

Výbory jsou zřizovány jako kontrolní orgány zastupitelstva obce, jejichž úkoly plní a jejich počet je na zvážení zastupitelstva každé obce. Počet členů výboru musí být lichý a musí mít minimálně tři členy, přičemž těmito členy nesmí být starosta, místostarostové a další členové, kteří se zabývají hospodařením obce. (Peková a spol., 2012, s 141-142)

Povinnost zastupitelstva je zřídit dva výbory, kontrolní výbor a finanční výbor. Kontrolní výbor kontroluje činnosti rady a obecního úřadu. Finanční výbor kontroluje hospodaření obce. (Horzinková a spol. 2008, s. 160)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) uvádí, že finanční a kontrolní výbory jsou nejméně tříčlenné a jejich členy nemůže být starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu, ani osoby, které na obecním úřadu zabezpečují rozpočtové a účetní práce.

Obec může zřídit i výbor pro národní menšiny, pokud v obci žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10% občanů jiné národnosti. Dále může zastupitelstvo zřídit místní nebo osadní výbory v určitých částech obce. (Provazníková, 2015, s. 27)

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) může rada obce zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise, která své náměty a stanoviska předkládají radě obce. (Ley.cz, zákony-online)

2.3.5 Obecní úřad

Obecní úřad je povinně existující úřad, který se zabývá chodem obce a vykonává rozhodnutí učiněné zastupitelstvem a radou obce. Vedoucí obecního úřadu je starosta, jeho zástupci jsou místostarostové a tajemník obecního úřadu. (Peková a spol. 2012, s. 143)

Pro obec s rozšířenou působností je povinné volit tajemníka, pro ostatní obce, tato funkce není povinná. Tajemník svými úkony zodpovídá starostovi obce. (Koudelka, 2007, s 209-300)

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) obecní úřad tvoří starosta, který je v čele obecního úřadu, místostarosta, popř. místostarostové, tajemník, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. (Ley.cz, zákony-online)

2.4 Majetek obce

Orgány obce rozhodují o způsobu využívání majetku a odpovídají za hospodaření s majetkem obce svým občanům neboli voličům. Majetek obce slouží nejen k zabezpečování veřejných statků, ale je využívám i k získání vlastních příjmů do obecního rozpočtu. Povinnost obce je péče o zachování majetku, jeho rozvoj a vedení evidence majetku. (Peková, 2004, s 351-352)

Obce a kraje mohou svůj majetek pronajímat, prodávat, darovat, zapůjčit, propachtovat, vkládat do zakládaných právnických osob a dobrovolných svazků obcí, svěřovat svým zřizovaným příspěvkovým organizacím na základě zřizovatelské listiny, ručit jím, pojišťovat jej, získat bezúplatným převodem, zdědit, získat darováním, nákupem, mohou jej vytvářet výstavbou a vlastní činností. (Provazníková, 2015 s. 215)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) také uvádí, že stát neručí za hospodaření a závazky obce, pokud tento závazek není smluvně převzatý. (Ley.cz, zákony-online)

2.5 Rozpočet

Rozpočet je hlavním nástrojem finančního hospodaření územních samosprávních a dobrovolných svazků, je také finančním plánem, jimž se řídí financování jejich činností. Při sestavování rozpočtu by se mělo vycházet z rozpočtového výhledu, přičemž jeho odlišnosti by měli být odůvodněné a opodstatněné. Rozpočet se stanovuje zpravidla jako vyrovnaný, což znamená, že očekávané příjmy jsou rovny výdajům, může být ale schválen i rozpočet přebytkový, kdy očekávané příjmy jsou vyšší než výdaje. Toto může nastat v případě, že příjmy daného roku jsou určeny využití až v následujících letech nebo jsou v rozpočtu uvedeny ke splacení jistiny z úvěrů z předchozích let. Dále může být rozpočet schodkový, kdy očekávané příjmy jsou nižší než výdaje, to je způsobeno zavedením do rozpočtu finanční prostředky přijaté v minulých letech k úhradě výdajů běžného roku. (Peterová, 2014, s 11-12)

Peková a spol. uvádí, že rozpočet je decentralizovaný peněžní fond, který se používá na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence, dále že, rozpočet je účetní bilance, která bilancuje příjmy a výdaje rozpočtu, rozpočtovým plánem a nástrojem obecní a regionální politiky. (Peková a spol., 2002, s. 185)

O rozpočtu jako bilanci ve své knize píše i Provazníková Romana, která podrobněji rozvádí, že rozpočet je bilancí, která bilancuje příjmy a výdaje, za rozpočtové období shodné s rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů v dané zemi, jenž trvá v ČR a většině zemí jeden kalendářní rok. K tomu uvádí, že hospodaření lze vyjádřit vzorcem $F_1 + P - V = F_2$, kde F_1 je stav peněžních prostředků v rozpočtu na začátku rozpočtového období, P jsou příjmy, V jsou výdaje a F_2 je stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci období rozpočtu. Jestliže je $F_2 > F_1$, pak vznikají finanční rezervy a v případě $F_1 > F_2$ se musí použít rezervy z minulého období, nebo jiné zdroje, aby došlo k vyrovnání bilance územního rozpočtu. Dále uvádí, že další funkcí územního rozpočtu je finanční plán, který by měl zajistit solventnost obce, a to tak, že připouští pouze ty výdaje, které jsou kryty příjmy, které lze reálně očekávat, existujícími rezervami a eventuálně půjčkami, které lze získat a splatit. Při plánování rozpočtu se můžeme setkat s rozpočtovým omezením, což znamená, že snaha územních celků vytvořit dostatečný objem zdrojů na straně příjmů je často v konfliktu s financováním určitých záměrů a cílů na straně výdajů. (Provazníková, 2015, s. 51-52)

Rozpočet plní tři základních funkce veřejných financí a to funkci alokační, redistribuční a stabilizační. (Peková, 2004, s 201)

Rozpočet se sestavuje na jeden kalendářní rok. Jeho návrh a tvorbu podkladů připravuje výkonný orgán, zejména finanční odbor. Podkladem je rozpočtový výhled. Dále se návrh rozpočtu projednává výkonnými orgány a poté dochází ke schvalování rozpočtu zastupitelstvem. Rozpočet musí být úplný, pravdivý a reálný. Jednotlivé fáze rozpočtového procesu jsou následující:

- Analýza minulých období
- Sestavení návrhu rozpočtu
- Projednání a schvalování rozpočtu
- Kontrola plnění rozpočtu
- Přehled o skutečném plnění rozpočtu, vypracování závěrečného účtu
- Následná kontrola
- Aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu. (Provazníková, 2007, s. 64-65)

2.5.1 Rozpočtový výhled

Peterová (2014, s 10) uvádí: „*Rozpočtový výhled slouží pro střednědobé finanční plánování územního samosprávného celku a dobrovolného svazku obcí. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na období 2-5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.*“

Rozpočtový výhled je povinen prognózovat alespoň ve zjednodušené podobě každý územní samosprávní celek a měly obsahovat základní souhrnné ukazatele, jako jsou celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky. (Peterová, 2014, s. 10)

Od roku 2001 je podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů povinnost sestavovat kromě ročního rozpočtu i rozpočtový výhled. Novela zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů posuzuje nezpracování rozpočtu a rozpočtového výhledu za správní delikt, za který může krajský úřad udělit pokutu. (Provazníková, 2015, s. 66)

2.5.2 Metody sestavování územních rozpočtů

Vzhledem k rozpočtovému omezení a rostoucímu tlaku na zvyšování efektivity se i v oblasti rozpočtového procesu projevuje požadavek na zefektivnění jeho technik a postupů. V této souvislosti lze na něj uplatnit různé metody sestavování územních rozpočtů.

Přírůstkový způsob (indexový) – jde o tradiční způsob sestavování rozpočtu, základem je odhad a stanovení meziročních změn, o které se přizpůsobí současný rozpočet, který je považován za základ rozpočtu budoucího. Zohledňuje celoroční dopady a efekty, jednorázové změny a dopady, částky odrážející inflaci, demografické trendy, požadavky dané novou legislativou, případné dopady na příjmy a výdaje dané realizací investičních projektů. Nedostatkem tohoto přístupu je, že bere v potaz historické náklady a nezabývá se oprávněností či prioritou.

Fixní limitovaný rozpočet – je využíván především vládou k řízení vlastních odborů a ministerstev a k ovlivňování výdajů municipalit prostřednictvím systému dotací, na úrovni obcí a krajů ho lze využít v případě zajištění poskytování statků a služeb prostřednictvím jiných organizací.

Přístup nulové základny – z teoretického hlediska je nejkompexnější, časově náročný, protože každá položka rozpočtu je detailně zkoumaná ve vztahu k cílům a možným postupům, jak jich dosáhnout.

Performance budgeting (rozpočtování dle výsledku) – zohledňuje, zda využití veřejných zdrojů bylo efektivní a hospodárné a zda bylo dosaženo žádoucích účinků a cílů,

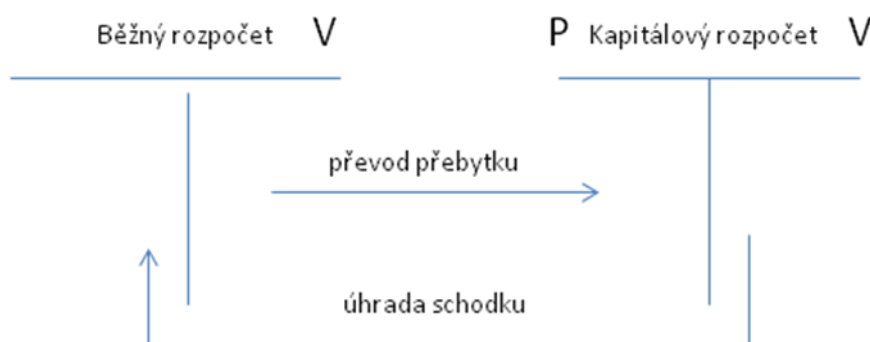
Metoda programového rozpočtování – sleduje hledisko účelnosti, rozpočet je sestaven ve struktuře, která uspořádá navrhované výdaje podle jejich výsledků, nebo podle míry, v jaké přispívají k dosažení cílů.

Komunitní či genderové rozpočtování – prosazení principu rovnosti žen a mužů, zahrnutí genderového hlediska při posuzování dopadů veřejného rozpočtu, zhodnocení jaké dopady má konkrétní rozpočtové opatření na ženy a na muže, před finálním rozhodnutím o daném rozpočtovém opatření. (Provazníková, 2015, s. 53-59)

2.5.3 Rozpočtová skladba

Provazníková 2015 ve své knize udává, že rozpočet obce se zpravidla sestavuje ve dvojím průřezu a to běžný (provozní) rozpočet a kapitálový rozpočet. Běžný rozpočet je bilance každoročně opakujících se běžných příjmů a běžných výdajů vztahujících se k danému rozpočtovému roku. Běžný rozpočet může být jako vyrovnaný nebo deficitní. V kapitálovém rozpočtu jsou příjmy a výdaje zpravidla jednorázové a neopakovatelné a kapitálový rozpočet by měl sloužit ke kumulaci zdrojů na získání dlouhodobých aktiv, protože výdaje na investiční projekty jsou velké. (Provazníková, 2015, s. 60)

Obrázek 1 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem

Zdroj: Provazníková R., *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2015, str. 61

„Rozpočtová skladba je základním třídícím standardem pro peněžní operace veřejných rozpočtů. Jednotným postupem podle klasifikačního předpisu, kterým je vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, je umožněno srovnatelné sledování příjmů, výdajů, salda hospodaření a jeho financování v soustavě veřejných rozpočtů České republiky. Rozpočtová skladba zajišťuje komplexnost pohledu na celé finanční hospodaření příslušného veřejného rozpočtu.“ (Peterová, 2014, s 68)

Hlediska třídění příjmů a výdajů v rozpočtové skladbě:

- odpovědnostní – třídění podle správců kapitol;
- druhové – třídění podle druhů;
- odvětvové – třídění podle odvětví;
- konsolidační – třídění podle stupňů nebo zaměření právního subjektu konsolidace;

- zdrojové – třídění z hlediska jejich zdroje;
- doplňkové – třídění z hlediska jejich příslušnosti ke zvlášť sledovaným celkům;
- programové – třídění z hlediska jejich příslušnosti k programům;
- účelové – třídění z hlediska účelu rozpočtového přesunu;
- strukturální – třídění z hlediska jejich věcné podstaty;
- transferové – třídění z hlediska účelu transferu. (Peterová, 2014, s 68-69)

2.5.4 Příjmy rozpočtu

Příjmy jsou finančními prostředky, s kterými územní samosprávné celky disponují, a lze je rozdělit do čtyř základních skupin:

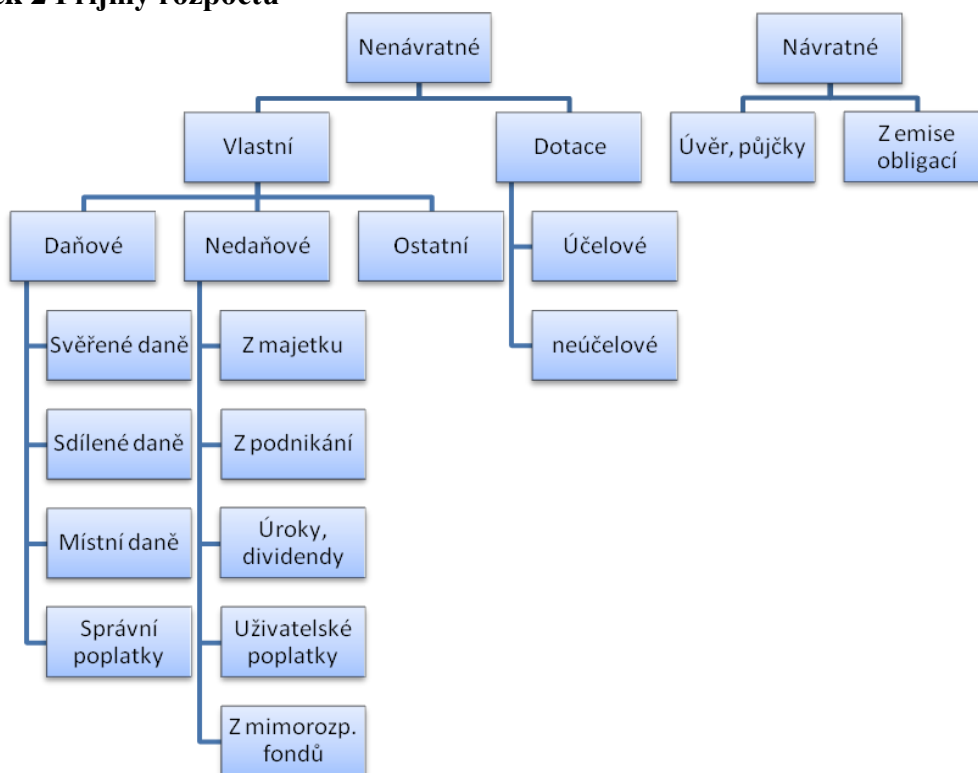
- daňové příjmy;
- transfery a dotace;
- nedaňové příjmy;
- úvěry a půjčky;

přičemž první tři skupiny příjmů tvoří nenávratné příjmy a poslední skupina příjmů tvoří návratné příjmy. (Provazníková, 2015, s. 75).

Peterová (2014, s 14) člení příjmy územního samosprávného celku podle jejich povahy na příjmy:

- vyplývající z vlastnických práv, příjmy z vlastní hospodářské činnosti;
- příjmy z vlastní správní činnosti;
- výnosy na daních a podíly na daních;
- dotace;
- podíly na příjmech z poplatků, odvodů, pokut nebo jiných sankcí;
- dary a příspěvky (Peterová 2014, s 14).

Obrázek 2 Příjmy rozpočtu

Zdroj: vlastní zpracování dle Peková, 2008, s. 299

Daňové příjmy

Daňové příjmy se řídí zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

Zákon určuje druhy daní, které jsou vybírané podle celostátně platných daňových zákonů. Daně, jejichž celý výnos plyne do rozpočtu obcí, se nazývají svěřené neboli výlučné daně. Mezi svěřené daně patří i municipální daně, které obce mohou využívat na svém území. Zákon případně stanoví podíl na celostátně vybíraných daních, který plyne do rozpočtu obce, v tomto případě jde o daně sdílené. (Peková, 2011, s. 241-242).

Čmejrek a spol. dělí ve své publikaci sdílené daňové příjmy a výlučné daňové příjmy následovně:

Sdílené daňové příjmy

- daně z přidané hodnoty;
- daně z příjmu právnických osob, pokud není poplatníkem obec;
- daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků;
- daně z příjmu fyzických osob vybírané srážkou;
- 60% daně z příjmu fyzických osob z podnikání.

Výlučné daňové příjmy

- daně z nemovitosti;
- daně z příjmu právnických osob za předpokladem, že poplatníkem je příslušná obec;
- 30% podíl na dani z příjmu fyzických osob z podnikání rozdělovaný podle místa bydliště podnikatele. (Čmejrek a spol, 2011, s. 79).

„Základním kritériem pro stanovení podílu na celostátním výnosu sdílených daní pro obce je počet obyvatel obce. Podíl je dán poměrem násobku počtu obyvatel k 1. lednu příslušného roku a koeficientu velikostní kategorie obce k součtu těchto násobků za všechny obce v České republice. Jednotlivé koeficienty velikostní kategorie obcí jsou předmětem přílohy č. 2 zákona č. 243/2000 sb.“ Čmejrek a spol, 2011, s. 81)

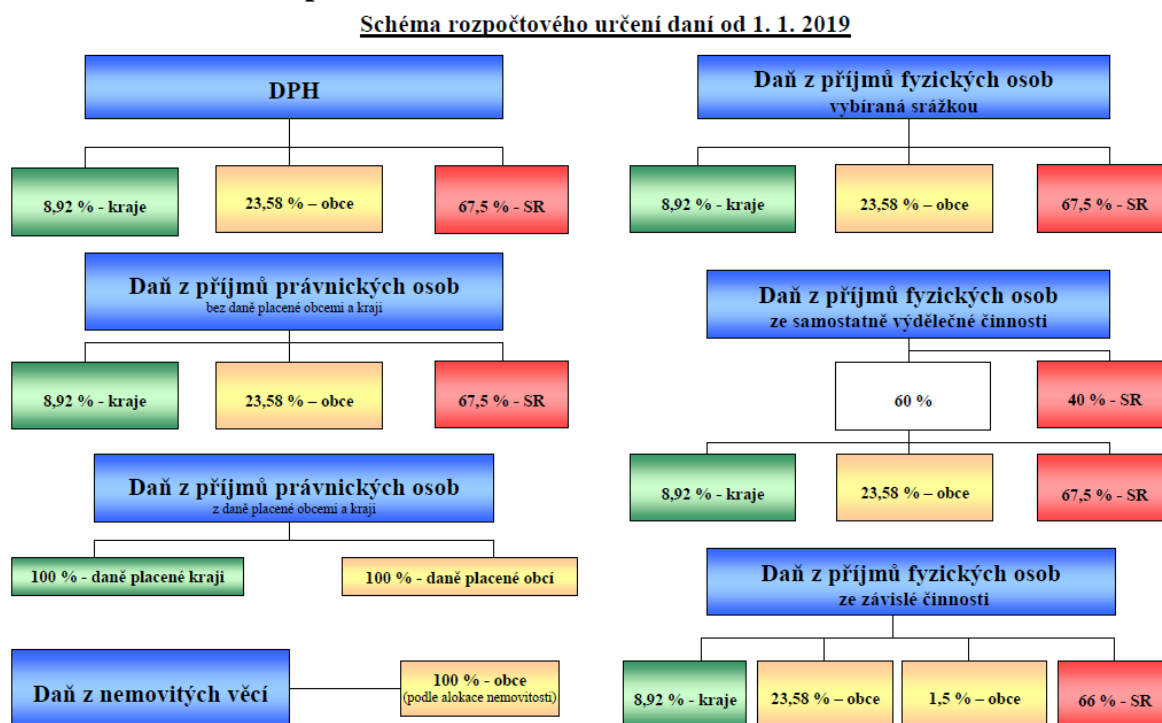
Daňové příjmy tvoří nejvýznamnější skupinu příjmů územních rozpočtů. Daňové příjmy obce a regionů mohou mít formu lokálních (obecních, regionálních) daní, formu sdílených daní, svěřených daní, nebo daní vybíraných vedle ústředních daní. Obce či regiony mají přímou kontrolu nad daňovými příjmy u vlastních lokálních daní, u kterých samostatně rozhodují o daňové základně, sazbách a osvobození od daně. Nejčastějším druhem daní jsou daně důchodového typu (daň z příjmu jednotlivců či korporací), majetkové daně, spotřební daně a daň z přidané hodnoty a to formou sdílené daně a dále daně místní či regionální. Nejrozšířenější místní či regionální daní je daň z nemovitosti. Dále mohou obce vybírat další lokální daně či poplatky jako jsou daně při převodu nemovitostí, dědické poplatky, turistické daně, poplatky za psy, za reklamu, za vozidla, z prodeje tabáku a alkoholu, z hracích automatů, poplatky za vydávání povolení a oprávnění, poplatky z tržních míst. (Provazníková, 2015 s. 75-79)

Rozpočtové určení daní (RUD)

Nejvýznamnější příjem rozpočtu obce tvoří daňové příjmy. Po rozpadu československé federace a vzniku samostatné České republiky k 1. 1. 1993 přijala Česká republika novou daňovou soustavu. Na základě nové daňové soustavy se příjmem územních rozpočtů stala daň z příjmů fyzických osob. Celý výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti plynul do rozpočtu obce, ve které měl podnikatel trvalé bydliště. Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti se stala sdílenou daní a její podíl na výnosu byl 60% pro okresní úřady a 40% pro obec. V roce 1994 byl podíl výnosu změněn na 50% pro okresní úřady a 50% pro obec. V roce 1995 nastala opět změna a podíl

okresním úřadům byl 45% a obcím 55%. Tentýž rok se stal příjmem obce celý výnos z daně z příjmů právnických osob z vlastního podnikání obce. O rok později k 1. 1. 1996 byla přijata novela zákona, na základě které byla přesunuta daň z příjmů právnických osob do sdílených daní. Další změnou prošlo rozpočtové určení daní v roce 2002, kdy do RUD bylo zahrnuto i financování krajů. V roce 2008 vešel v platnost zákon č. 377/2007 Sb., který byl pro obce zásadní a přinesl navýšení podílu obcí na sdílených daních z 20,59% na 21,4%. Další novela zákona o RUD, provedená zákonem č. 295/2012 Sb., platná od roku 2013 přinesla snížení podílu obcí na výnosu DPH na 20,83%, zvýšení podílu na ostatních sdílených daních na 23,58% a zvýšení podílu z výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti na 22,87%. (Provazníková, 2015, s. 109-133). Další novela byla přijata v podobě zákona č. 391/2015 Sb. s účinností pro obce od 1. 1. 2017, který přinesl územně samosprávným celkům sjednocení podílu na výnosu sdílených daní na 23,58%, u DPH se podíl obce na výnosu zvýšil na 21,4%. Další změna nastala v roce 2018, kdy došlo ke zvýšení podílu na výnosu DPH z 21,4% na 23,58% a tím došlo ke sjednocení podílu všech sdílených daní. (Sdružení místních samospráv z www.smscr.cz). Obrázek 3 nám ukazuje schéma RUD, které je platné od 1. 1. 2019.

Obrázek 3 Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2019

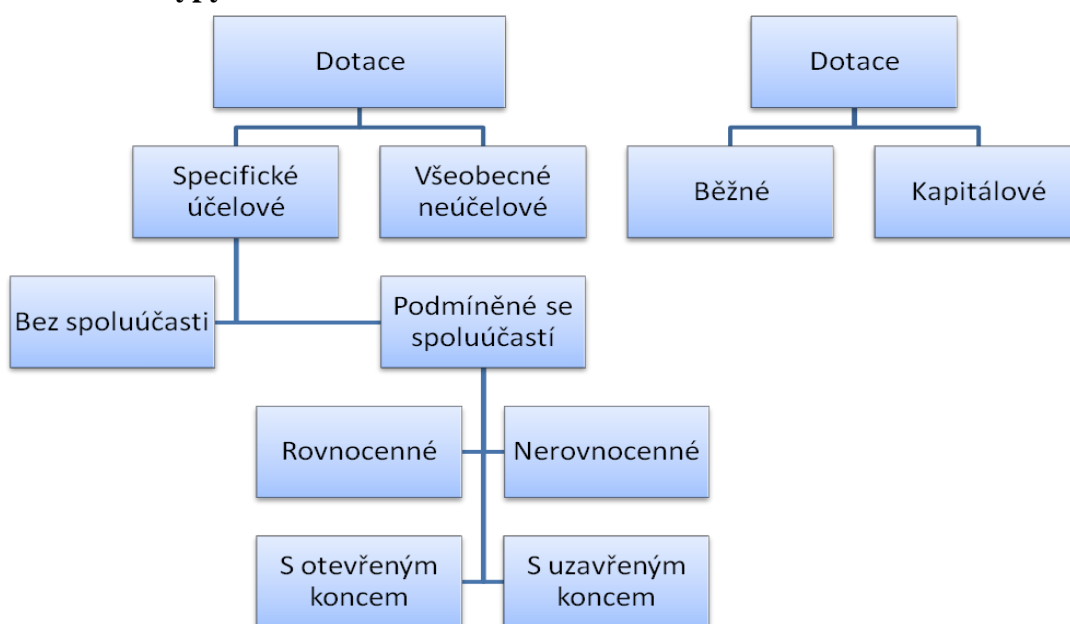
Zdroj.: Finanční správa, rozpočtové určení daní, 2019

Transfery a dotace

Tyto příjmy mají nenávratný charakter. Jsou projevem solidarity. „Potřeba dotací se většinou zdůvodňuje potřebou obecné podpory obcí a regionů i podporou specifických činností, na kterých má stát zájem, které jsou také většinou **výsledkem přenesení odpovědnosti** za zabezpečování některých, zejména preferovaných veřejných statků ze státu na obec a na vyšší stupně územní samosprávy.“ (Peková, 2011, s. 262)

Krajům a obcím jsou vypláceny převážně účelové dotace a to jak běžné, které jsou určeny na financování provozních potřeb, tak dotace kapitálové, které jsou určeny k zajištění určitého standardu poskytovaných veřejných statků. Dalším kritériem dělení, jakým je způsob získávání dotace, rozdělujeme dotace na nárokové a nenárokové. Nárokové dotace dostávají obce a kraje pravidelně, aniž by o ně museli žádat. O nenárokové dotace musí obec žádat a splnit určitá kritéria. (Provazníková, 2015, s. 135)

Obrázek 4 Typy dotací

Zdroj: vlastní zpracování dle Provazníková, 2007, s. 86

Čmejrek a spol ve své publikaci běžné a kapitálové dotace dále rozlišuje:

- dotace (příspěvky) v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu obcím (slouží k úhradám neinvestičních výdajů v oblasti školství, zdravotnictví, v ústavech sociální péče, pro jejich výpočet se používají propočtové ukazatele jako počet žáků, počty míst v zařízení sociálních služeb atd. Dále ty tyto dotace mohou být příspěvkem na výkon státní

správy a dotacemi na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů);

- ostatní dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa (patří sem dotace např. na zachování památkových rezervací, prevenci kriminality, dotace na pozemkové úpravy, dotace na rekonstrukce kulturních památek atd.);
- dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu (jsou určeny na podporu místního rozvoje, poskytovateli jsou různé ministerské resorty a dotace jsou určeny např. na dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým, dotace na vzdělání);
- dotace ze státních účelových fondů (jsou přísně účelové, patří sem fondy životního prostředí, fondy kulturní, fondy dopravní struktury, fond rozvoje bydlení apod.);
- dotace v rámci finanční pomoci z EU (měli by přispět k celkovému rozvoji územních samosprávních celků);
- příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti (jsou prostředky na plnění úkolů, předmět použití by měl mít souvislost s výkonem v oblasti přenesené působnosti, obec s těmito prostředky může nakládat libovolně).
Čmejrek a spol., 2011, s. 85-86)

Nedaňové příjmy

Jedná se o příjmy, kdy pravomoc obcí či regionů má větší možnost tyto příjmy ovlivňovat. Patří sem příjmy z vlastního podnikání, užitelské poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty, případně příjmy z mimorozpočtových fondů, ze sdružování finančních prostředků, ze sbírek a darů. (Provazníková, 2015, s. 89)

Podobně charakterizuje nedaňové příjmy Peková a spol. a uvádí, že mezi nedaňové příjmy rozpočtu územní samosprávy patří příjmy od vlastních neziskových organizací, příjmy z vlastního podnikání, příjmy z pronájmu nebo prodeje majetku a příjmy z finančního investování. (Peková a spol., 2002, s. 194)

Úvěry a půjčky

Jedná se o příjmy návratného charakteru využívány zejména na financování dlouhodobých investic. Tyto příjmy musí obec či region vrátit svým věřitelům. Základní zdroje návratných příjmů jsou:

- úvěry od komerčních bank nebo institucí, které půjčí speciálně územním samosprávám;
- emise komunálních obligací nebo akcií;
- návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů. (Provazníková, 2015, s. 94)

Peková a spol. člení úvěry na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Přičemž krátkodobé úvěry slouží k překlenutí dočasného nedostatku vlastních finančních prostředků a jejich splatnost je jeden rok. Střednědobý úvěr má splatnost do čtyř let a dlouhodobý úvěr do deseti let a jde o úvěry účelové, které se čerpají na základě faktur za provedené investiční práce. Dále uvádí, že při čerpání těchto úvěrů se musí provést analýza minulého rozpočtového hospodaření a prognóza budoucího rozpočtového hospodaření po celou dobu splácení úvěru. (Peková a spol. 2002, s. 196-197)

Jako další druhy návratných příjmů uvádí Peková finanční leasing a směnky. Výhodou finančního leasingu je rychlost pořízení investic, či pružnost splátkového kalendáře, nevýhodou je, že pořízení investice tímto způsobem je finančně náročné. (Peková, 2011, s. 274-275)

2.5.5 Výdaje rozpočtu

Nejvýznamnějším druhem výdajů v rozpočtu územní samosprávy jsou alokační výdaje, které slouží na nákup zboží a služeb související se zabezpečováním veřejných statků pro obyvatelstvo. (Provazníková a spol. 2012, s. 212)

Peterová člení výdaje do pěti skupin:

- výdaje vyplývající ze zákonných povinností (např. některé daně, odvody, poplatky, postihy, sankce);
- úhrady vlastních činností (např. výdaje na péči o majetek a rozvoj);
- výdaje spojené s výkonem státní správy v přenesené působnosti;
- výdaje vzniklé rozhodnutím vstoupit do určitých právně závazných vztahů, z nichž vyplývají finanční důsledky povinné platit;

- výdaje při své veřejně prospěšné činnosti (výdaje, kterými přispívá na činnost jiných subjektů – dary, dotace, granty a příspěvky). (Peterová, 2014, s. 15-16)

Peková ve své publikaci rozděluje výdaje do dvou základních skupin. První skupinou jsou výdaje na financování veřejných statků, kam patří na municipální úrovni zejména výdaje na zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti, veřejné osvětlení, veřejná komunikace (chodníky, ulice), veřejná zeleň, likvidace negativních externalit, vlastní správa a samospráva, výdaje na vzdělání, výdaje na financování různých programů (péče o rodinu a děti, péče o zdravotně postižené občany, výdaje na protidrogovou prevenci apod.). Druhou skupinou jsou nenávratné platby a transfery, a do této skupiny spadají transfery svým neziskovým organizacím, transfery nevládním soukromoprávním neziskovým organizacím, přímé adresné dotace na spotřebu smíšených veřejných statků sociálně slabším občanům, dotace soukromým podnikatelům na podporu podnikání, dary občanům, splátky jistin, placené úroky, placené daně, výdaje na pokuty, výdaje za zprostředkovatelské a podobné služby, výdaje na finanční investování, půjčky jiným subjektům, termínované vklady u bank, výdaje na nákup cenných papírů. (Peková, 2011, s. 284-291)

Z ekonomického hlediska výdaje obce členíme na běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou opakující se, jsou určeny na platy zaměstnanců, nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb a sociální dávky. Kapitálové výdaje jsou určeny pro financování dlouhodobých potřeb, zejména investičních. Členění výdajů obcí dle různých hledisek je:

- podle ekonomického hlediska – běžné a kapitálové;
- podle rozpočtové skladby – druhové a funkční;
- podle infrastruktury – ekonomické a sociální;
- podle funkcí veřejných financí – alokační, redistribuční a stabilizační;
- podle rozpočtového párování – plánované a neplánované.

(Provazníková, 2015, s. 194)

Podobně jako Provazníková člení ve své publikaci výdaje i Peková, která dále uvádí, že rozpočtová skladba umožňuje třídit výdaje i na nenávratné a návratné. (Peková, 2011, s. 281)

Provazníková nahlíží na výdaje rozpočtu i z pohledu zodpovědnosti obcí. Uvádí, že zodpovědnost za výdaje je rozdělena na samostatnou působnost a přenesenou působnost obce. Výdaje financované v rámci samostatné působnosti obce jsou výdaje na provoz a údržbu základních a mateřských škol, sociální péči, zdravotnické služby, kulturu a rekreaci, veřejnou bezpečnost a obecní policii, sanitární služby, pouliční osvětlení, hřbitovy a parky, vodovod a kanalizace, územní plánování, místní komunikace a městskou dopravu, údržbu a výstavbu obecních bytů. Výdaje financované v rámci přenesené působnosti jsou určovány zákony ze strany ústřední vlády, na jejich úhradě se částečně podílí ústřední vláda formou dotací a příspěvků, a liší se podle rozsahu vykonávané působnosti v jednotlivých obcích. (Provazníková, 2015, s.198-199)

2.6 Kontrola hospodaření obce

2.6.1 Přezkoumání hospodaření a finanční kontrola

Kontrola hospodaření územních celků se provádí prostřednictvím institutu přezkoumání hospodaření. (Provazníková, 2015, s. 256)

Přezkoumání hospodaření upravuje zákon č. 420/2004 Sb. o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. V zákoně je uveden předmět, hlediska, postup a pravidla přezkoumání hospodaření. Přezkoumání hospodaření za uplynulý kalendářní rok jsou územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí a městské části hlavního města Prahy povinny zabezpečit. (Peterová, 2014, s. 76)

Finanční kontrolu upravuje zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. „*Finanční kontrola vykonávaná podle tohoto zákona je součástí systému finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky.*“ Finanční kontrolu tvoří veřejnoprávní kontrola, systém finanční kontroly podle mezinárodních smluv a vnitřní kontrolní systém ve formě řídicí kontroly a interního auditu (Peterová, 2014, s 115-116)

Podstatou kontroly je podle Ochrany a spol. sledování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynaložených výdajů, kontrola účtů a dokumentace. Ve své publikaci rozlišuje kontroly podle druhu na obsahovou a formální, podle toho kdo kontrolu provádí na

kontrolu externí a interní, a podle časového hlediska na kontrolu ex ante tj. předběžnou, kontrolu průběžnou a kontrolu ex post neboli následnou. (Ochrana a spol., 2010, s 40-41)

2.7 Zadluženost obcí

Příčiny, proč se obce zadluží je, že většina kapitálových výdajů jde na projekty, které jsou neziskové a jejich realizace nepřinese žádné generování peněz na splacení dluhu. Dalším důvodem zadlužení může být podmínka pro poskytnutí investičních dotací, kdy investorské obce musejí mít finanční spoluúčast na realizaci daného investičního záměru. Zdroje obce k financování dluhu jsou bankovní úvěry od peněžních ústavů, výnosy emitovaných komunálních dluhopisů a návratné finanční výpomoci a půjčky ze státního rozpočtu a ze státních fondů. Obce je využívají pro účel související s ochranou životního prostředí, na výstavbu plynofikací, kanalizací, ČOV, vodovodů a skládek, na výstavbu a rekonstrukce základních škol a sportovních areálů, výstavbu bytů a domů s pečovatelskou službou, na regeneraci a výstavbu bytových domů, jiné občanské vybavenosti, a také na předfinancování projektů z EU. Obec musí úvěr splatit v období 1-30 let a mnohdy ručí svým majetkem, směnkou, nebo budoucími příjmy. (Provazníková, 2015, s. 177-181)

2.7.1 Monitoring dluhu a hospodaření obcí

Na základě usnesení vlády ČR ze dne 12. Listopadu 2008 č. 1395, o monitoringu hospodaření obcí, Ministerstvo financí provádí každoročně výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) a vyhodnocuje výsledky za všechny obce a jimi zřízené příspěvkové organizace. Součástí vzorce jsou údaje z účetních a finančních výkazů. Ukazatelů je 18 a dělí se na informativní a monitorující. V případě, že ukazatel celkové likvidity bude v intervalu $<0;1>$ a zároveň podíl jejich cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocích k celkovým aktivům bude vyšší než 25% včetně, Ministr financí požádá dopisem zastupitelstvo obce o zdůvodnění neuspokojivého stavu a o stanovisko. Mezi **informativní ukazatele** patří:

- 1) Počet obyvatel
- 2) Příjem celkem
- 3) Úroky
- 4) Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků
- 5) Dluhová služba celkem

- 6) Ukazatel dluhové služby v %
 - 7) Rozvaha aktiv a pasiv
 - 8) Cizí zdroje a přijaté návratné finanční výpomoci
 - 9) Stav na bankovních účtech
 - 10) Úvěry a komunální obligace
 - 11) Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy
 - 12) Zadluženost celkem
 - 14) Podíl zadluženosti na cizích zdrojích a přijatých návratných finančních výpomocích v %
 - 15) Zadluženost (cizí zdroje a přijaté návratné finanční výpomoci) na jednoho obyvatele
 - 16) Oběžná aktiva
 - 17) Krátkodobé závazky
- Mezi **monitorující ukazatele** patří:
- 13) Podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům v %
 - 18) Celková (běžná) likvidita (current ratio). (Provazníková, 2015, s. 185-186)

2.8 Finanční analýza

Růžičková (2015, s. 9) uvádí ve své knize, že „*finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek.*

Otrusinová a kol. (2011, s. 86-87) vymezuje oblasti finanční analýzy v municipální sféře a to oblast běžného hospodaření, investiční činnosti a její financování, a hospodaření s majetkem. Dále rozvádí podrobněji pohled zaměřený analýzy u municipálních firem na analýzu hospodaření v běžném rozpočtu, analýzu druhů příjmů a výdajů, analýzu salda běžného rozpočtu, analýzu dosahovaných úspor, analýzu investičních výdajů a příjmů, analýzu nákladů na údržbu a správu majetku, analýzu vytváření a využití rezerv, analýzu závazků, analýzu majetku, analýzu celkových provozních nákladů.

2.8.1 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy se obvykle člení na elementární (základní) a vyšší metody. **Elementární metody** jsou založeny na základních aritmetických operacích, jako je sčítání, odečítání, násobení, dělení, procentní počet. Na základě vstupních dat lze dosáhnout hodnot ukazatelů s předem definovanou vypovídající hodnotou jako je např. ukazatel likvidity. Výhodou elementární metody je jednoduchost zpracování, nenáročnost výpočtu na technické vybavení a jednoduchost interpretace. Nevýhodou je, že v případě použití průměru, skutečnost může být zkreslena. Elementární metody se rozlišují na analýzu absolutních ukazatelů (horizontální a vertikální analýza), analýzu rozdílových a tokových ukazatelů (analýza fondů finančních prostředků), analýzu poměrových ukazatelů (ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti, aktivity, kapitálového trhu) a analýzu soustav ukazatelů. **Vyšší metody** jsou založeny nejen na náročnějších matematických operacích, kterými jsou obvykle matematicko-statistické a nestatistické metody, ale i na náročnějším technickém a softwarovém vybavení. (Otrusínová a kol., 2011, s. 87)

2.8.2 Absolutních ukazatelů

Horizontální (trendová) analýza sleduje vývoj v čase, změny hodnot položek ve srovnání s předcházejícími obdobími, které mohou být vyjádřeny:

- Absolutně – rozdíl mezi hodnotami položky ve dvou po sobě následujících období.
- V procentech – podíl absolutní změny na zvolené základně, zpravidla hodnotě minulého období.
- Prostřednictvím indexů (řetězový a bazický) – podílové porovnání absolutní hodnoty údajů z jednotlivých období. U analýzy s řetězovým indexem se analyzované období porovnávána s předchozím obdobím, u analýzy s bazickým indexem každé analyzované období porovnáváme se stejným základním obdobím. (Ostrusínová a kol. 2011, s. 92-93)

Vertikální (strukturální) analýza kvantifikuje podíl jedné položky na celku, přičemž velikost podílu jedné položky na celku ve dvou po sobě následujících období může vypovídat také o vývoji této položky. (Ostrusínová a kol. 2011, s. 93)

Jelikož je vertikální analýza vyjadřována v %, je možné ji využít také pro srovnání firem v rámci stejného oboru podnikání anebo také pro srovnání s průměry v rámci odvětví. (Růčková, 2015, s. 9)

2.8.3 Analýza poměrových ukazatelů

Ukazatel likvidity

Ukazatel likvidity poměřuje to, čím je možné platit, tím, co je nutné zaplatit. (Sedláček, 2011, s. 66)

Vyjadřuje schopnost podniku uspokojit své běžné, krátkodobé závazky. Hodnocení a řízení likvidity vyžaduje důkladnou analýzu s podrobnými údaji a propočty, která může být prováděna dvěma postupy s využitím dvou metod. První metoda je na úrovni absolutních dat, kde jsou základem data finančních výkazů, která jsou posuzována z hlediska vývoje nebo z hlediska struktury. Druhá metoda je pomocí poměrových ukazatelů. Rozlišujeme tři stupně likvidity:

Běžná likvidita – za prostředky využitelné k úhradě závazků jsou považovány všechny položky oběžných aktiv, doporučená hodnota by měla být v rozmezí 1,5 – 2,5 v závislosti na odvětví.

Pohotová likvidita – za prostředky využitelné k úhradě závazků jsou považovány všechny položky aktiv po vyloučení nejméně likvidní položka, což jsou zásoby, doporučená hodnota by měla být 1,0-1,5.

Peněžní (okamžitá) likvidita – jde o nepřesnější a nejpřísnější ukazatel schopnosti uhrazovat závazky, za prostředky k úhradě závazků je považován celý objem krátkodobého finančního majetku, doporučená hodnota by měla být (0,1) 0,2-0,5 (0,7). (Ostrusinová a spol. 2011, s. 99-103)

Sedláček dále poukazuje, že je vhodné v analýze sledovat poměr mezi ukazatelem běžné a pohotové likvidity. Pokud je hodnota pohotové likvidity výrazně nižší, znamená to nadměrnou váhu zásob v rozvaze podniku. (Sedláček, 2011. s. 67)

Ukazatele zadluženosti

Identifikují míru financování aktiv cizími zdroji a prostřednictvím toho posoudí míru rizika, kterému je firma vystavena při její struktuře vlastních a cizích zdrojů. (Ostrusinová a spol. 2011, s. 104)

U municipálních firem jsou nejčastěji zastoupeny ukazatele zadluženosti:

- ukazatel finanční samostatnosti (*Vlastní kapitál/Celková pasiva*)
- ukazatel věřitelského rizika (*Cizí kapitál/Celková pasiva*),
- ukazatel míry zadlužení vlastního kapitálu (*Cizí kapitál/Vlastní kapitál*).

(Ostrusinová a spol., 2011, s. 115)

Ukazatel autarkie

Vyjadřuje míru soběstačnosti z hlediska pokrytí nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů (*Výnosy z hlavní činnosti/Náklady na hlavní činnost*) a udává se v %. Do výnosu jsou zahrnuty jen neinvestiční dotace. V případě, že ukazatel vychází 100%, hodnocení je pozitivní. Pokud ukazatel dosahuje vyšší hodnoty než 100%, znamená to, že výnosy jsou vyšší než náklady, případně ukazatele dosahující nižší hodnotu než 100%, znamená to nedostatečné krytí nákladů výnosy. (Kraftová, 2002, s. 101)

Ukazatel míry oddlužování

Ukazatel míry oddlužování (*Cash flow/Cizí kapitál*) vyjadřuje podíl cizích zdrojů, které by bylo možno uhradit z vytvořeného cash flow za jeden rok, tento údaj můžeme převzít z výkazu nebo odhadnout jako součet hospodářského výsledku, odpisů a změny stavu rezerv. (Ostrusinová a spol., 2011, s. 115)

Ukazatel míry finanční samostatnosti

Ukazatel míry finanční samostatnosti (*Vlastní kapitál/Cizí zdroje*) udává, kolik jednotek vlastního kapitálu pokrývá jednotku cizího kapitálu. (Ostrusinová a spol., 2011, s. 105)

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování (*Vlastní kapitál/Celková pasiva*) udává, kolik je podíl vlastních zdrojů na celkovém objemu zdrojů. (Ostrusinová a spol., 2011, s. 104)

3 Vlastní práce

V praktické části diplomové práce je představena vybraná obec Votice, její historie a občanská vybavenost. Dále je podrobně rozebrána skladba rozpočtu obce a pomocí finančních analýz zhodnoceno finanční hospodaření obce.

3.1 Charakteristika obce

Město Votice, jehož rozloha je 3 640 ha se nachází v okrese Benešov, na pomezí Středočeského a Jihočeského kraje. Město Votice leží 59 km jižně od Prahy a 30 km severně od Tábora a nachází se v údolí chráněném ze tří stran kopci, jejichž výška přesahuje 600 m n. m. Těmito kopci začíná kraj zvaný Česká Sibiř. Město má status obce s rozšířenou působností, jehož správní obvod zahrnuje 15 okolních obcí. Místní části Votic jsou: Amerika, Beztahov, Bučovice, Budenín, Buchov, Hostišov, Martinice, Mysletice, Nazdice, Lysá, Kaliště, Srbice, Střelítov, Větro a Ohrada.

Město Votice má veškerou občanskou vybavenost. Najdeme zde městský úřad, poštu, základní školu pro první a druhý stupeň, mateřskou školu, speciální školu, lidovou školu umění, praktické a dětské lékaře, zubní lékaře, domov pro seniory, městské kino, městskou knihovnu, kulturní centrum s informačním centrem, státní policii, hasičský sbor, sokolovnu, autobusové nádraží, vlakové nádraží, supermarkety a další obchody se spotřebním zbožím.

Obrázek 5 Znak města Votice

Zdroj: Webové stránky města Votice

3.1.1 Demografie města

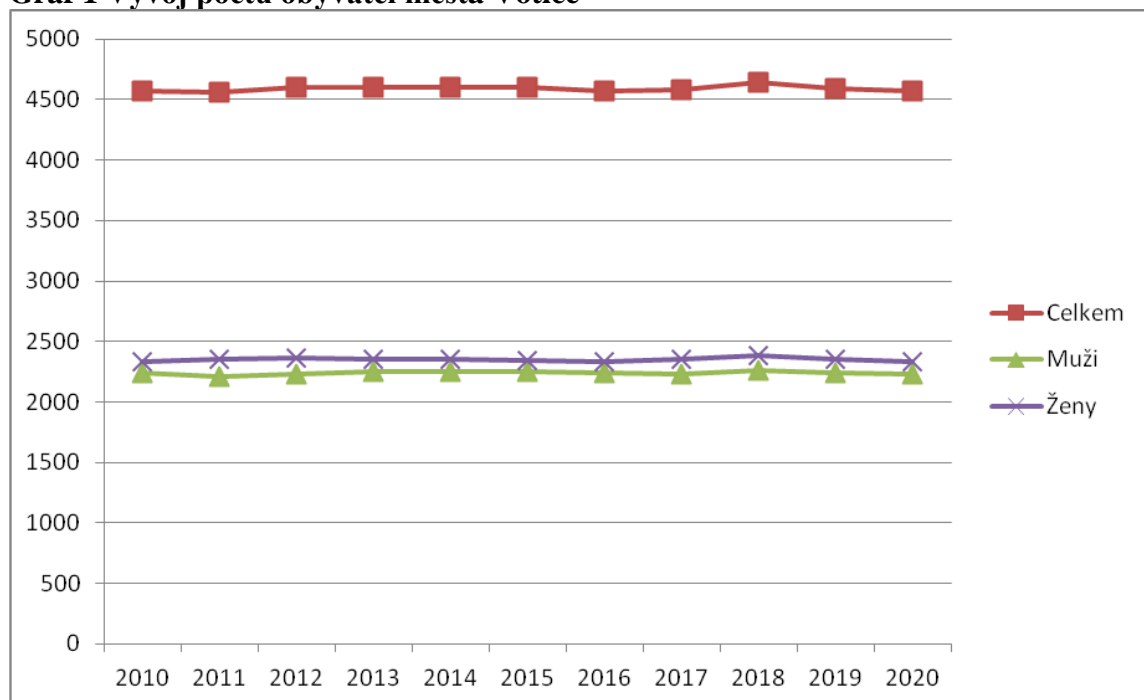
Ve Voticích žije přibližně 4 600 obyvatel. Počet obyvatel je dlouhodobě stabilní, což udává dobrý základ pro plánování výhledu daňových příjmů města. Od roku 2010 žilo v obci Votice nejvíce lidí k 1. 1. 2018, kdy žilo v obci 4 638 obyvatel. Naopak nejméně, 4564 obyvatel, žilo ve městě Votice k 1. 1. 2011. Ve Voticích je ve všech letech dominující zastoupení žen, za sledované období v průměru o 110 žen více než mužů. Průměrný věk obyvatel má rostoucí trend a to od 41,1 do 43,3 let, pouze v roce 2018 spadl průměrný věk obyvatel na hodnotu roku 2016. Průměrný věk žen je vyšší jak průměrný věk mužů. Podrobný vývoj zobrazuje Tabulka 1 Počet obyvatel a průměrný věk obyvatel v obci a Graf 1 Vývoj počtu obyvatel města Votice.

Tabulka 1 Počet obyvatel a průměrný věk obyvatel v obci Votice

Počet obyvatel k 1.1.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Celkem	4571	4564	4596	4603	4596	4596	4574	4579	4638	4587	4569
Muži	2240	2213	2234	2254	2247	2248	2236	2229	2257	2244	2231
Ženy	2331	2351	2362	2349	2349	2348	2338	2350	2381	2343	2338
Průměrný věk celkem	41,1	41,4	41,6	41,7	41,9	42,3	42,3	42,5	42,3	42,7	43,3
Průměrný věk muži	39,6	39,9	40	40,1	40,4	40,8	40,8	41	40,9	41,3	41,9
Průměrný věk ženy	42,5	42,8	42,9	43,3	43,4	43,8	43,8	43,9	43,6	44,1	44,6

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel města Votice

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

3.1.2 Historie města

Nejstarší zmínky o osídlení Votic jsou z druhé poloviny 12. století, kdy vladyka Ota si vyhlédl krajinu za své sídlo a se svým lidem postupně vybudoval osadu nazývanou Otici, později Otice. V roce 1488 bylo městečko povýšeno na město. Název Votice vznikl až v polovině 16. Století. V roce 1868, po vzniku prvních okresů město Votice spadalo do okresu Sedlčany. Od roku 1949 bylo město Votice okresním městem, díky čemuž bylo ve Voticích vybudováno mnoho administrativních budov a vzrostl tak význam města. V roce 1960 byl okres zrušen a město Votice se stalo součástí nově vzniklého okresu Benešov.

Mezi nejvýznamnější majitele panství patřili Skuhrovští ze Skuhrova, Štenberkové, Hrzánové z Harasova, Kaplíšové ze Sulevic, pánové z Vrby a Vratislavové z Mitrovic. Kolem roku 1530 vznikla ve městě židovská obec, avšak druhá světová válka přinesla konec této obce. Židé byli transportováni do Terezína, poté do Malého Trostince, kde byli 10. Zářím 1942 zavražděni. V roce 1949 byla zbořena votická synagoga.

Mezi votické kulturní památky patří Fantiškánský klášter s kostelem svatého Františka z Assisi, Nový a starý zámek, farní kostel svatého Václava, Boží hrob, Židovský hřbitov, sousoší sv. Václava a Blanických rytířů, dvě sochy svatého Jana Nepomuckého, Mariánské sousoší na Komenském náměstí, Radnice, Děkanství, Poutní kaple svatého Vojtěcha s Kalvárií, tvrz na Beztahově, Tvrziště Buchov. V roce 2019 bylo v klášteře sv. Františka z Assisi otevřeno Vlastivědné muzeum s trvalou expozicí Votice v minulosti, geologickou expozicí Galerie regionálních umělců.

3.1.3 Organizační struktura

V čele obce Votice je starosta. V zastupitelstvu je celkem 19 zastupitelů.

Výbory zastupitelstva města Votice jsou Kontrolní výbor, který má 1 předsedu a 6 členů a Finanční výbor, který má 1 předsedu a 4 členy.

Rada města má celkem 5 členů. Členy rady města jsou starosta, 1. místopředseda, 2. místopředseda, a dva radní.

Rada města má zřízených 5 komisí. Komise sociální a zdravotní, která má 1 předsedu a 7 členů, Komise pro prostupné bydlení, která má 1 předsedu a 5 členů, Komise pro klášter, která má 1 předsedu a 8 členů, Komise pro cestovní ruch, která má 1 předsedu a 8 členů, Škodní a likvidační komise, která má 1 předsedu a 4 členy.

Zvláštními orgány města jsou Povodňová komise obce s rozšířenou působností, předsedou je starosta obce a má dalších 7 členů. Komise pro projednávání přestupků, která má 1 předsedu a 8 členů, Komise pro sociálně-právní ochranu dětí, v čele 1 předseda, 1 tajemník a 4 členové, Bezpečnostní rada, 1 předseda, 1 tajemník a 5 členů, Krizový štáb obce s rozšířenou působností 1 předseda, 1 zástupce, 1 tajemník, 1 vedoucí stálé skupiny, 1 vedoucí odborné skupiny, která má další 4 členy.

Městský úřad má v čele starostu, dále místostarostu, místostarostku a tajemnici, která přímo řídí odbor kanceláře úřadu. Dále je zřízen odbor finanční a správy majetku, odbor správních činností a dopravy, odbor vnitřních věcí a obecní živnostenský úřad, odbor sociálních věcí, odbor výstavby a územního plánování.

Ve městě jsou zřízené dvě příspěvkové organizace, Základní a mateřská škola, a Městské kulturní centrum (MKC). Městské kulturní centrum spravuje městskou knihovnu, informační centrum a vede Votické noviny.

3.2 Rozpočet

Město Votice povinně sestavuje a schvaluje rozpočet, tak jak je dáno zákonem, na jeden kalendářní rok, a na základě tohoto finančního plánu hospodaří se svými finančními prostředky. Podkladem pro zpracování rozpočtu je rozpočtový výhled, z něhož při sestavování rozpočtu město vychází a účetní a finanční výkazy z let minulých. Sestavený návrh rozpočtu město zveřejní obvyklým způsobem na obvyklém místě alespoň 15 dnů před jeho projednáním a následným schválením. Rozpočet město Votice zveřejňuje v elektronické podobě na internetových stránkách Města Votic – Úřední deska – Odbor finanční a správy majetku, a dále je rozpočet uložen v listinné podobě v kanceláři č. 2.3 Odbor finanční správy a majetku -2. patro-rozpočet.

Během roku může dojít k výrazným změnám, které nebyly při sestavování rozpočtu známy a musí se přistoupit k rozpočtovému opatření, které musí opět výkonné orgány projednat a následně zastupitelstvo schválit.

Dle zveřejněných návrhů závěrečných účtů bylo v průběhu roku 2015 radou a zastupitelstvem města schváleno celkem 27 rozpočtových opatření, nejvíce opatření bylo pak schváleno v průběhu roku 2016 a to 28 rozpočtových opatření, následně nejméně v roce 2017, kdy bylo schváleno 21 rozpočtových opatření, dále pak v průběhu roku 2018 bylo schváleno 26 opatření, a roku 2019 bylo schváleno 23 rozpočtových opatření.

3.2.1 Rozpočtový výhled města

Město Votice splňuje zákonem danou povinnost mít rozpočtový výhled, který se podle zákona vytváří na období dvou až pěti let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Aby rozpočtový výhled dobře plnil svou roli, město Votice ho ročně aktualizuje.

3.2.2 Schválené rozpočty města Votice v letech 2015-2019

Město Votice schvaluje rozpočet na další rok ke konci roku, nejdéle před 1. lednem rozpočtového roku a vychází ze střednědobého rozpočtového výhledu. V tabulce 2 jsou zpracovány schválené rozpočty v jednotlivých letech za sledované období.

Tabulka 2 Schválené rozpočty města Votice v letech 2015-2019 (v Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	65.959.000	69.587.000	75.645.140	87.875.100	94.208.000
Nedaňové příjmy	77.266.905	35.672.970	110.184.720	99.592.281	45.948.180
Kapitálové příjmy	0	800.000	5.200.000	1.100.000	1.000.000
Přijaté transfery	11.667.740	11.991.653	12.628.893	13.186.177	58.595.376
Celkové příjmy	154.893.645	118.051.623	203.658.753	201.753.558	199.751.556
Běžné výdaje	110.141.178	100.683.492	109.603.812	117.769.587	153.745.156
Kapitálové výdaje	51.848.954	21.505.131	118.217.422	155.544.222	130.283.372
Celkové výdaje	161.990.132	122.188.623	227.821.234	273.313.809	284.028.528
Saldo	-7.096.487	-4.137.000	-24.162.481	-71.560.251	-84.276.972

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů města Votice

Z tabulky 2 vyplývá, že předpokládané daňové příjmy v jednotlivých letech rostly. Nicméně větší nárůst předpokládaných daňových příjmů v roce 2017 mohl být způsoben novou zákonem o rozpočtovém určení daní, která přišla v účinnost pro obce od 1. 1. 2017, která přinesla sjednocení podílu na výnosu sdílených daní, vyjma DPH, přičemž se zvýšil podíl výnosu obcí. Další nárůst mohl být způsoben novelou zákona o rozpočtových pravidlech roku 2018, která přinesla zvýšení podílu výnosu na dani z přidané hodnoty.

V roce 2017 výrazně stouply nedaňové příjmy, kdy se přepokládaly příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatních nedaňových příjmů v částce 81 244 030 Kč a příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem v částce 28 940 690 Kč, kam spadají příjmy z pronájmu majetku v částce 26 062 590 Kč a příjmy z vlastní činnosti v částce 2 848 100 Kč a výnosy z finančního majetku 30 000 Kč. Tentýž rok se předpokládaly i nejvyšší kapitálové příjmy za sledované období, kdy město Votice očekávalo příjmy z prodeje pozemků ve výši 5 200 000 Kč.

Nejvyšší očekávané transfery byly v roce 2019, kdy město Votice předpokládalo v rozpočtu přijaté transfery ve výši 58 595 376 Kč, z toho investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně ve výši 42 064 615 Kč a neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně výši 16 174 801 Kč a neinvestiční transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně ve výši 355 960 Kč.

Běžné výdaje byly výrazně vyšší v roce 2019, kdy se počítalo s vyššími výdaji na opravy a udržování.

Kapitálové výdaje byly nejvyšší v roce 2018 a 2019 kdy se v obou letech plánovala revitalizace čistíčky odpadních vod, která ani v jednom roce nakonec nebyla realizovaná.

Rozpočet města byl ve všech letech sledovaného období schválen jako schodkový. Předpokládané krytí schodku schváleného rozpočtu mělo být provedeno finančními prostředky na běžném účtu, a v posledních dvou letech úvěry a zápůjčkou.

3.2.3 Rozpočtové opatření města Votice v letech 2015-2019

Během roku ve všech letech za sledované období došlo ke změnám, které nebyly při sestavování rozpočtu známé, a muselo se přistoupit k rozpočtovým opatřením, které byly projednány radou a zastupitelstvem a následně schváleny. V tabulce 3 je spočítán rozdíl, o kolik se snížil či navýšil upravený rozpočet oproti schválenému rozpočtu.

Tabulka 3 Rozpočtové opatření města Votice v letech 2015-2019 (v Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	5.755.233	9.154.032	8.862.375	5.058.474	4.144.917
Nedaňové příjmy	-43.800.574	1.682.459	-71.248.331	-59.811.043	-6.688.848
Kapitálové příjmy	2.376.765	-623.500	3.268.632	749.951	-553.626
Přijaté transfery	53.676.081	6.569.857	9.869.762	17.342.325	-19.610.165
Celkové příjmy	18.007.505	16.782.848	-49.247.562	-36.660.293	-22.707.722
Běžné výdaje	-8.645.183	4.869.658	12.956.061	12.434.430	-11.077.522
Kapitálové výdaje	2.419.719	-7.839.932	-91.042.910	-94.918.768	-80.521.462
Celkové výdaje	-6.225.464	-2.970.273	-78.086.849	-82.484.338	-91.598.984
Saldo	24.232.969	19.753.121	28.839.287	45.824.045	68.891.261

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů města Votice

Rozpočtové opatření u daňových příjmů bylo nejméně výrazné. Město Votice bralo v úvahu úpravy novely zákona, které byly v roce 2017 a 2018 o rozpočtovém určení daní, přesto se musely nějaké opatření učinit. Výraznější opatření bylo v roce 2016 a 2017. V roce 2016 došlo k navýšení daňových příjmů v rozpočtu o 9 154 032 Kč. Stalo se tak především u

sdílených daní, kdy se navýšil příjem u všech položek sdílených daní. V roce 2017 největší navýšení bylo u daně z přidané hodnoty, kdy bylo přijaté opatření v částce 4 400 000 Kč.

Nedaňové příjmy jsou více kolísavé a přijatá opatření byla velmi výrazná. U těchto příjmů je těžké dopředu určit jejich hodnotu, jelikož do nich vstupují i příjmy z vlastního podnikání města. Nejvýraznější opatření bylo přijato v roce 2017 a 2018, kdy schválený rozpočet byl výrazně vyšší o tyto příjmy než upravený rozpočet. V roce 2017 se snížily nedaňové příjmy o 71 248 331 Kč. Tato skutečnost nastala především důvodu, že obec v rozpočtu schválila ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené v částce 80 435 030 Kč a po úpravách rozpočtu s těmito příjmy již nepočítala. V roce 2018 se snížily plánované nedaňové příjmy o 59 811 043 Kč. Stalo se tak opět především položkou ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené, které obec plánovala v částce 66 260 971 Kč a později s nimi v rozpočtu nepočítala.

U položky přijaté transfery bylo přijaté nejvýraznější opatření v roce 2015, kdy nebylo ve schváleném rozpočtu počítáno s příjmem 53 676 081 Kč. Toto opatření nastalo především v položce Investičních přijatých transferů. Nejvýznamnějšími položkami těchto transferů byly dotace na rekonstrukci kláštera v částce 29 512 151 Kč a multifunkčního centra v částce 7 101 286 Kč. Obec zde počítala jen s položkou neinvestiční transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu, v částce 11 667 900 Kč na výkon státní správy.

Kapitálové příjmy jsou hodně kolísaly v plánování. Největší opatření bylo přijaté v roce 2015, kdy se ve schváleném rozpočtu nepočítalo s žádným příjmem, později však obec přijala opatření ve výši 2 376 765 Kč z prodeje pozemků v hodnotě 2 305 754 Kč a zbytek tvořily příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku.

Běžné výdaje byly ve sledovaném období hodně kolísavé. Nejvíce se navyšovaly běžné výdaje oproti schválenému rozpočtu v letech 2017 a 2018, což bylo především přijatým opatřením u výdajů činnost místní správy, oprav a udržování a platby daní a poplatků státnímu rozpočtu. Naopak se běžné výdaje snižovaly oproti schválenému rozpočtu v roce 2019 a to u stejných položek, které se v roce 2017 a 2018 navyšovaly.

Velmi výrazné rozpočtové opatření se muselo provést v letech 2017-2019 u položky kapitálové výdaje. Stalo se z důvodu, že se zjistilo, že se některé investiční akce v rozpočtovém období neukončí a nebudou proplaceny, šlo především o rozpočtové opatření z důvodu plánované a nerealizované akce intenzifikace čističky odpadních vod, která se plánovala v těchto letech a neuskutečnila.

Díky těmto daňovým opatřením se změnilo i saldo a v letech 2015-2017 v upraveném rozpočtu bylo saldo kladné.

Po úpravách ve schváleném rozpočtu vznikne rozpočet upravený. Níže můžeme vidět tabulku 4 upraveného rozpočtu obce Votice v letech 2015-2017 po přijatých změnách.

Tabulka 4 Upravené rozpočty města Votice v letech 2015-2019 (v Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	71.714.233	78.741.032	84.507.515	92.933.574	98.352.917
Nedaňové příjmy	33.466.331	37.355.429	38.936.389	39.781.238	39.259.332
Kapitálové příjmy	2.376.765	176.500	8.468.632	1.849.951	446.374
Přijaté transfery	65.343.821	18.561.510	22.498.655	30.528.502	38.985.211
Celkové příjmy	172.901.150	134.834.471	154.411.191	165.093.265	177.043.834
Běžné výdaje	101.495.995	105.553.150	122.559.873	130.204.017	142.667.634
Kapitálové výdaje	54.268.673	13.665.199	27.174.512	60.625.454	49.761.910
Celkové výdaje	155.764.668	119.218.350	149.734.385	190.829.471	192.429.544
Saldo	17.136.482	15.616.121	4.676.806	-25.736.206	-15.385.711

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů města Votice

3.2.4 Skutečné hospodaření města Votice v letech 2015-2019

Rozpočet, který obec schválí a přes všechna rozpočtová opatření, která se následně provedou, nemusí být skutečnost 100%. Stále jde jen o plán sestavený na základě předpokládaných příjmů a výdajů, a skutečnost se může lišit. Skutečné hospodaření můžeme zjistit ze závěrečných účtů, které je obec povinna k 31. 12. daného rozpočtového roku sestavit, a které shrnují základní údaje o hospodaření města dle §17 zákona č. 250/2000 sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Na základě závěrečných účtů města Votice je sestavena tabulka 5 skutečného hospodaření za sledované období.

Tabulka 5 Skutečné hospodaření města Votice v letech 2015-2019 (v Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	71.669.043	78.953.579	85.416.427	94.361.220	99.370.844
Nedaňové příjmy	33.414.095	37.606.499	39.282.652	40.276.992	39.927.422
Kapitálové příjmy	2.376.765	176.500	8.468.732	1.853.351	446.374
Přijaté transfery	63.694.033	18.561.510	22.498.655	30.569.092	38.985.211
Celkové příjmy	171.153.936	135.298.088	155.666.466	167.060.655	178.729.851
Běžné výdaje	97.645.966	101.202.782	117.574.186	123.439.362	135.995.922
Kapitálové výdaje	54.259.663	13.657.809	27.172.769	60.531.731	46.875.984
Celkové výdaje	151.905.629	114.860.592	144.746.954	183.971.093	182.871.906
Saldo	19.248.307	20.437.496	10.919.512	-16.910.438	-4.142.055

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů města Votice

Z tabulky můžeme vyčíst, že se skutečnost opravdu liší od upraveného rozpočtu. U položky daňové příjmy je vidět rostoucí trend, který trval v průběhu celého sledovaného

období. Bylo tomu tak především u sdílených daní. U nedaňových příjmů můžeme sledovat opět rostoucí tendenci, ale v posledním roce sledovaného období tyto příjmy lehce klesly. Kapitálové příjmy byly nejvyšší v roce 2017, šlo o příjmy z prodeje pozemků a příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku. Položka přijaté transfery byla nejvyšší v roce 2015, která zahrnovala transfery na výkon státní správy, dotace na rekonstrukci kláštera sv. Františka z Assisi ve Voticích a dotace na rekonstrukci multifunkčního centra. U běžných výdajů byl ve sledovaném období zaznamenán rostoucí trend po cele sledované období. Kapitálové výdaje byly hodně kolísavé v jednotlivých letech a nejvyšší kapitálové výdaje byly v roce 2018, kdy byly významnější výdaje za nákup pozemků, rekonstrukci místních komunikací, výstavbu a rekonstrukci chodníků a obnovu kanalizačního řádu, rekonstrukce západního křídla kláštera. Jak jsme již zaznamenali v rozpočtovém opatření, město Votice mělo v letech 2015-2017 rozpočet v přebytku. Rok 2018 a 2019 ukazuje záporné saldo. Tyto výdaje město Votice pokrylo finančními prostředky na běžném účtu, úvěry a zápůjčkou.

3.2.5 Plnění schválených a upravených rozpočtů v letech 2015-2019 v %

V tabulce 6 můžeme vidět porovnání plnění schváleného rozpočtu a upraveného rozpočtu se skutečným plněním rozpočtu dle tříd v letech 2015-2019, včetně procentuálního vyjádření.

Tabulka 6 Plnění rozpočtu v letech 2015-2019 (v %)

Rok		2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	Skutečnost/schválený v %	109%	113%	113%	107%	105%
	Skutečnost/upravený v %	100%	100%	101%	102%	101%
Nedaňové příjmy	Skutečnost/schválený v %	43%	105%	36%	40%	87%
	Skutečnost/upravený v %	100%	101%	101%	101%	102%
Kapitálové příjmy	Skutečnost/schválený v %	/	22%	163%	168%	45%
	Skutečnost/upravený v %	100%	100%	100%	100%	100%
Přijaté transfery	Skutečnost/schválený v %	546%	155%	178%	232%	67%
	Skutečnost/upravený v %	97%	100%	100%	100%	100%
Celkové příjmy	Skutečnost/schválený v %	110%	115%	76%	83%	89%
	Skutečnost/upravený v %	99%	100%	101%	101%	101%
Běžné výdaje	Skutečnost/schválený v %	89%	101%	107%	105%	88%
	Skutečnost/upravený v %	96%	96%	96%	95%	95%
Kapitálové výdaje	Skutečnost/schválený v %	105%	64%	23%	39%	36%
	Skutečnost/upravený v %	100%	100%	100%	100%	94%
Celkové výdaje	Skutečnost/schválený v %	94%	94%	64%	67%	64%
	Skutečnost/upravený v %	98%	96%	97%	96%	95%

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů města Votice

Z tabulky 6 můžeme vyčíst, že po přijatých opatření se většina příjmů i výdajů v rozpočtu více přiblížila ke skutečnému výsledku.

U daňových příjmů si obec vedla celkem dobře v plnění rozpočtu upraveného. Ve všech sledovaných letech hodnota byla 100% nebo se přiblížila k 100%. U plnění původního schváleného rozpočtu také nebyl výrazný rozdíl.

Schválený rozpočet u nedaňových příjmů se oproti skutečnosti výrazně lišil. Nejhůře na tom byly roky 2015, 2017 a 2018, kdy se schválený rozpočet oproti skutečnosti neplnil ani na 50%. Plnění upraveného rozpočtu se po celé sledované období přibližovalo k 100%.

Kapitálové příjmy se ve schváleném rozpočtu výrazně lišili oproti skutečnosti. Hodnoty byly výrazně kolísavé. Kapitálové příjmy upraveného rozpočtu se plnily na 100% po celé sledované období.

Přijaté transfery se ve schváleném rozpočtu výrazně lišily oproti skutečnosti. Plnění schváleného rozpočtu bylo nejhorší v roce 2015 a 2018, kdy město ve schváleném rozpočtu nepočítalo s některými dotacemi. Po získání dotací a úpravě rozpočtu se rozpočet upravený plnil ve všech letech na 100%.

Hodnota plnění schváleného i upraveného rozpočtu u běžných výdajů se po celou dobu sledovaného období přibližovala k 100%.

Plnění schváleného rozpočtu u kapitálových výdajů bylo výrazně kolísavé a hodnoty plnění od roku 2017 byly hodně nízké. Plnění upraveného rozpočtu bylo pak po celé sledované období 100%, jen na konci sledovaného období v roce 2019 je hodnota 94%.

V případě celkových příjmů se upravený rozpočet plnil na 99% -101% ve sledovaném období a u celkových výdajů se upravený rozpočet plnil na 95% - 98% ve sledovaném období.

3.3 Analýza příjmů

Pro analýzu příjmu je vypracována vertikální a horizontální analýza. Horizontální analýza je provedena za pomoci, jak řetězových, tak bazických indexů. Skutečné příjmy rozpočtu města Votice můžeme vidět v následujících tabulkách, kde si přiblížíme skladbu příjmů města Votice. Následně z těchto dat bude provedena vertikální a horizontální analýza a zhodnocen vývoj jednotlivých položek příjmů. V tabulce 7 jsou uvedeny hodnoty skutečných příjmů dle závěrečných účtů a jsou uvedeny v korunách.

Tabulka 7 Skutečné příjmy rozpočtu města v letech 2015-2019 (v Kč)

Příjmy	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	71.669.043	78.953.579	85.416.427	94.361.220	99.370.844
Nedaňové příjmy	33.414.095	37.606.499	39.282.652	40.276.992	39.927.422
Kapitálové příjmy	2.376.765	176.500	8.468.732	1.853.351	446.374
Přijaté transfery	63.694.033	18.561.510	22.498.655	30.569.092	38.985.211
Celkem	171.153.936	135.298.088	155.666.465	167.060.655	178.729.851

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Základní členění příjmů z hlediska druhového se dělí do čtyř tříd: daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery.

Daňové příjmy města Votice zahrnují sdílené daně, místní poplatky, správní poplatky, daň z nemovitosti, odvod z výherních hrací automatů, daň z hazardních her.

Nedaňové příjmy města Votice jsou příjmy z vlastní činnosti a odvody, přijaté sankční platby a vratky, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, přijaté splátky půjček.

Do kapitálových příjmů města Votice spadají příjmy z prodeje pozemků a příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku.

Do přijatých transferů řadí město Votice neinvestiční přijaté dotace (transfery) a investiční přijaté dotace a transfery.

Daňové příjmy tvoří největší objem příjmů města Votice. V tabulce 8 si tyto příjmy rozčleníme na položky a tabulku použijeme opět pro vertikální a horizontální analýzu daňových příjmů a zhodnotíme vývoj těchto příjmů.

Tabulka 8 Daňové příjmy rozpočtu města Votice v letech 2015-2019 (v Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Sdílené daně	52.122.441	58.179.351	63.637.876	73.621.953	77.792.056
Místní poplatky	10.045.196	11.835.547	11.892.228	11.845.175	11.811.135
Správní poplatky	3.246.069	2.584.200	2.422.985	2.699.853	2.862.601
Daň z nemovitosti	3.476.578	3.585.309	3.611.043	3.555.833	3.518.772
Odvod z výherních hracích přístrojů	2.808.759	2.769.171	1.897.237	241	2.050
Daň z hazardních her	0	0	1.955.058	2.638.165	3.384.230
Daňové příjmy celkem	71.699.043	78.953.578	85.416.427	94.361.220	99.370.844

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Do sdílených daní patří daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty.

Místními poplatky obce Votice jsou: místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, místní poplatek za užívání veřejného prostranství, místní poplatek ze psů.

Do správních poplatků patří např. správní poplatek za vydání občanského průkazu, vyřízení cestovního pasu, poplatek za zvláštní užívání komunikace a další poplatky spojené s různými žádostmi a povoleními.

U daně z nemovitosti celý její čistý příjem jde do rozpočtu obce. Město Votice během sledovaného období používalo místní koeficient pro výpočet daně z nemovitosti 1.

3.3.1 Vertikální analýza příjmů

Tato analýza nám určí, které druhy příjmů byly ve sledovaném období nejvýznamnější. Celkové příjmy jsou vykazovány jako 100% příjem daného období a vertikální analýzou zjistíme podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech za sledované období. Analýza je sestavena na základě dat v tabulkách 7 a 8 skutečných příjmů města a daňových příjmů města, které jsou představeny v kapitole 3. 3 Analýza příjmů.

Tabulka 9 Vertikální analýza celkových příjmů v letech 2015-2019

Příjmy	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	42%	58%	55%	56%	56%
Nedaňové příjmy	20%	28%	25%	24%	22%
Kapitálové příjmy	1%	0%	5%	1%	0%
Přijaté transfery	37%	14%	14%	18%	22%
Celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Z tabulky 9 můžeme vyčíst, že největší podíl na celkových příjmech mají po celé sledované období daňové příjmy s průměrem 53%. Kromě roku 2015, kdy tyto příjmy měly podíl 42%, byly daňové příjmy v rozmezí 55-58% z celkových příjmů za zbytek sledovaného období.

Druhý největší podíl na celkových příjmech mají nedaňové příjmy s průměrnou hodnotou za sledované období 24%. Výjimkou byl rok 2015, kdy položka byla na třetím místě s hodnotou 20%, a převyšovaly ji přijaté transfery s hodnotou 37%. Ostatní roky sledovaného období měly hodnoty 20-28% z celkových příjmů.

Třetí největší podíl na celkových příjmech mají přijaté transfery s průměrným podílem za sledované období 21%, vyjma roku 2015, kdy podíl přijatých transferů zaujímal druhé místo s podílem 37% z celkových příjmů. V ostatních letech se hodnoty pohybovaly 14- 22% .

Nejnižší podíl na celkových příjmech mají za celé sledované období kapitálové příjmy a to s průměrnou hodnotou 1%. Největší podíl měly kapitálové příjmy v roce 2017 s hodnotou 5%, v ostatních letech sledovaného období to bylo 0-1%.

V tabulce 10 se podíváme na podíl jednotlivých druhů daňových příjmů na celkových daňových příjmech, jelikož tvoří největší podíl příjmů v rozpočtu.

Tabulka 10 Vertikální analýza daňových příjmů v letech 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Sdílené daně	73%	74%	75%	78%	78%
Místní poplatky	14%	15%	14%	13%	12%
Správní poplatky	5%	3%	3%	3%	3%
Daň z nemovitosti	5%	5%	4%	4%	4%
Odvod z výherních hracích přístrojů	4%	4%	2%	0%	0%
Daň z hazardních her	0%	0%	2%	3%	3%
Daňové příjmy celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Na základě analýzy vyplývá, že největší podíl na daňových příjmech mají po celé sledované období sdílené daně a to s průměrnou hodnotou 76%. Po celé sledované období nejsou viditelné značné výkyvy a hodnoty podílu se pohybují 73-78% na celkových daňových příjmech.

Druhý největší podíl na daňových příjmech mají místní poplatky s průměrnou hodnotu 14% na celkových daňových příjmech. Ani zde nejsou výkyvy a hodnoty podílu se pohybují od 12% do 15%.

Třetí největší podíl na daňových příjmech, má daň z nemovitosti s průměrnou hodnotou 4% z celkových daňových příjmů. Za sledované období se hodnoty podílu pohybovaly 4% - 5% na celkových daňových příjmech.

Čtvrtý největší podíl na daňových příjmech mají správní poplatky s průměrnou hodnotou 3% za sledované období, vyjma roku 2016, kdy měla o procento větší podíl položka Odvody z výherních hracích automatů. Podíl správních poplatků se v jednotlivých letech sledovaného období pohyboval v rozmezí 3-5%.

Pátý největší podíl na daňových příjmech má odvod z výherních hracích přístrojů s průměrnou hodnotou za sledované období 2%. Ve sledovaném období se hodnoty pak pohybovaly v rozmezí 0-4%.

A nejmenší podíl na daňových příjmech má daň z hazardních her s průměrnou hodnotou za sledované období 1,6%. Ve sledovaném období se pak hodnoty pohybovaly v rozmezí 0-3%.

Podíly daňových příjmů na celkových daňových příjmech neměly v jednotlivých letech sledovaného období výraznější výkyvy.

3.3.2 Horizontální analýza příjmů

Horizontální analýza bude provedena nejdříve pomocí bazického indexu, tedy jak se příjmy měnily ve sledovaném období oproti vybranému základnímu období, v tomto případě byl za základní období zvolen rok 2015. Poté bude zpracována horizontální analýza pomocí řetězového indexu, kdy se sledují meziroční změny příjmů. Při těchto analýzách se opět vycházelo z tabulek 7 a 8, které jsou uvedeny na začátku kapitoly 3.3 Analýza příjmů.

Tabulka 11 Celkové příjmy obce v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu

Příjmy	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	100%	110%	119%	132%	139%
Nedaňové příjmy	100%	113%	118%	121%	119%
Kapitálové příjmy	100%	7%	356%	78%	19%
Přijaté transfery	100%	29%	35%	48%	61%
Celkem	100%	79%	91%	98%	104%

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Z tabulky 11 je zřejmé, že daňové příjmy mají rostoucí trend. Největší nárůst oproti základnímu (bazickému) období je v posledním sledovaném roce, tedy v roce 2019, kdy došlo k navýšení příjmu o 39% oproti základnímu roku 2015. Nedaňové příjmy mají opět rostoucí trend, jen v posledním sledovaném roce nastal malý pokles, nicméně oproti základnímu roku byl stále nárůst o 19%. Nejvyšší nárůst oproti základnímu roku byl v roce 2018, kdy byl nárůst o 21%. Kapitálové příjmy byly hodně kolísavé a až na rok 2017 byly tyto příjmy nižší než bazický rok. Největší pokles oproti bazickému roku byl hned následující rok 2016, kdy klesly kapitálové příjmy oproti bazickému roku o 93%. Další rok byl zase naopak největší nárůst oproti základnímu období a to o 256%. Přijaté transfery byly po celou dobu sledovaného období nižší oproti základnímu období, což bylo způsobeno větším příjmem dotací v bazickém roce, kdy město získalo dotaci na rekonstrukci kláštera sv. Františka z Assisi ve Voticích a dotaci na rekonstrukci na výstavbu multifunkčního centra. Přijaté transfery byly nejvyšší na začátku sledovaného období v roce 2015, kdy obec získala dotace na rekonstrukci kláštera a multifunkčního centra. V dalších letech byly dotace výrazně nižší, nicméně byl u nich zaznamenán stále rostoucí trend. Celkové příjmy byly nejvyšší na začátku sledovaného období v roce 2015 a to díky již zmiňovaným dotacím, dále byl v roce 2016 pokles, avšak od tohoto roku byl u celkových příjmů trend rostoucí.

Celkové příjmy v letech 2016-2018 byly nižší jak v bazickém roce, nicméně byl zaznamenán růstový trend, kdy se příjmy postupně ve sledovaném období přibližovaly více

k bazickému roku. Poslední sledovaný rok ale celkové příjmy vzrostly o 4% oproti bazickému roku.

V tabulce 12 se podíváme podrobněji na jednotlivé položky daňových příjmů, kdy opět vybraný základní rok je rok 2015 a s ním se budou porovnávat daňové příjmy ostatních let.

Tabulka 12 Daňové příjmy obce v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Sdílené daně	100%	112%	122%	141%	149%
Místní poplatky	100%	118%	118%	118%	118%
Správní poplatky	100%	80%	75%	83%	88%
Daň z nemovitosti	100%	103%	104%	102%	101%
Odvod z výherních hracích přístrojů	100%	99%	68%	0,01%	0,07%
Daň z hazardních her	0%	0%	0%	0%	0%
Daňové příjmy celkem	100%	110%	119%	132%	139%

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Sdílené daně zaznamenaly ve všech letech sledovaného období nárůst oproti bazickému roku a každý rok bylo procento nárůstu vyšší. Největší nárůst byl v roce 2019, kdy se jednalo o nárůst 49% oproti základnímu roku. Místní poplatky byly v každém následujícím roce po celé sledované období o 18% vyšší oproti bazickému roku. Správní poplatky byly nižší oproti základnímu roku ve všech letech sledovaného období. Nejvíce se přiblížili bazickému roku v roce 2019. Daň z nemovitosti byla po celé sledované období lehce nad základním rokem, kdy se pohybovaly nárůsty od 1% do 4%. Položka příjmu „odvod z výherních hracích automatů“ ve sledovaném období výrazně klesala oproti bazickému roku. Nejblíže k bazickému roku se tyto příjmy přiblížily v roce 2016, kdy byly jen o 1% nižší, v dalším roce o 32% nižší a další dva roky byl propad o více jak 99% oproti základnímu roku.

V následující části je provedena horizontální analýza příjmů pomocí řetězového indexu, kdy se sledují meziroční změny příjmů.

Tabulka 13 Celkové příjmy v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu

Příjmy	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	100%	110%	108%	110%	105%
Nedaňové příjmy	100%	113%	104%	103%	99%
Kapitálové příjmy	100%	7%	4798%	22%	24%
Přijaté transfery	100%	29%	121%	136%	128%
Celkem	100%	79%	115%	107%	107%

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Daňové příjmy si v meziročním srovnání vedly nejlépe v roce 2016 a 2018, kdy došlo k meziročnímu nárůstu o 10%, nejméně to bylo v roce 2019, nárůst oproti předchozímu roku byl jen 5%. Nedaňové příjmy měly největší meziroční nárůst v roce 2016, v roce 2019 se dokonce zaznamenal pokles těchto příjmů oproti roku 2018 o 1%. Kapitálové příjmy mají výrazné výkyvy. Největší pokles byl v roce 2016 oproti roku 2015 a to o 93%. V roce 2017 byl naopak výrazný nárůst oproti roku 2016 z důvodu vyšších příjmů z prodeje pozemků a příjmů z prodeje dlouhodobého majetku. Přijaté transfery v meziročním srovnání zaznamenaly výrazný pokles v roce 2016 z důvodu vyšších přijatých dotací na rekonstrukce v roce 2015. V dalších letech byl zaznamenán meziroční nárůst těchto příjmů. Celkové příjmy až na rok 2016 meziročně stoupaly.

V tabulce 14 jsou zobrazeny meziroční nárůsty jednotlivých položek daňových příjmů.

Tabulka 14 Daňové příjmy v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Sdílené daně	100%	112%	109%	116%	106%
Místní poplatky	100%	118%	100%	100%	100%
Správní poplatky	100%	80%	94%	111%	106%
Daň z nemovitosti	100%	103%	101%	98%	99%
Odvod z výherních hracích přístrojů	100%	99%	69%	0%	851%
Daň z hazardních her	0%	0%	0%	135%	128%
Daňové příjmy celkem	100%	110%	108%	110%	105%

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

U Sdílené daně byl meziroční nárůst v každém sledovaném roce. U místních poplatků byl nárůst jen v roce 2016, v ostatních letech nenastal meziroční nárůst ani pokles. Správní poplatky v roce 2016 a 2017 zaznamenaly meziroční pokles, ale v roce 2018 a 2019 naopak meziroční nárůst. U daně z nemovitosti naopak v roce 2016 a 2017 byl zaznamenán meziroční nárůst a v roce 2018 a 2019 meziroční pokles. U položky odvod z výherních hracích přístrojů byl největší meziroční nárůst v roce 2019 a naopak nejnižší meziroční nárůst v roce 2018. U příjmu z daně z hazardních her byl meziroční nárůst až v roce 2018 a v roce 2019, protože v roce 2015 a 2016 byla tato položka s nulovým příjmem. Celkové daňové příjmy za sledované období meziročně rostly v rozmezí 5%-10%.

3.4 Analýza výdajů

Analýza výdajů je provedena ve sledovaném období 2015-2019. Pro analýzu výdajů je vypracována stejně jako u analýzy příjmů vertikální a horizontální analýza. Horizontální analýza je provedena za pomoci, jak řetězových, tak bazických indexů. Skutečné výdaje města Votice můžeme vidět v následujících tabulkách, kde si přiblížíme skladbu výdajů města

Votice. Následně z těchto dat bude provedena vertikální a horizontální analýza a zhodnocen vývoj jednotlivých položek výdajů. V tabulce 15 jsou uvedeny hodnoty skutečných výdajů dle závěrečných účtů a jsou uvedeny v korunách.

Tabulka 15 Skutečné výdaje v letech 2015-2019 (v Kč)

Výdaje	2015	2016	2017	2018	2019
Běžné výdaje	97.645.966	101.202.782	117.574.186	123.439.362	135.995.922
Kapitálové výdaje	54.259.663	13.657.809	27.172.769	60.531.731	46.875.984
Celkem výdaje	151.905.629	114.860.591	144.746.955	183.971.093	182.871.906

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Základní členění výdajů z hlediska druhového se dělí do dvou základních skupin na běžné výdaje a kapitálové výdaje.

Do běžných výdajů obce Votice patří výdaje na platy, ostatní platy za práci a pojistné, neinvestiční nákupy a související výdaje, neinvestiční transfery soukromým subjektům, neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům, neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org., půjčky obyv. a ostatní neinvestiční výdaje.

V následujících dvou tabulkách můžeme vidět detailnější rozbor výdajů obce Votice z hlediska druhového a hlediska odvětvového. V tabulce 16 jsou zobrazeny výdaje z hlediska druhového třídění a v tabulce 17 výdaje z hlediska odvětvového třídění.

Tabulka 16 Druhové třídění výdajů v letech 2015-2019 (v Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Neinvestiční nákupy a související výdaje	43.981.790	49.853.072	60.056.093	60.427.809	71.818.366
Platy a podobné související výdaje	25.538.619	26.358.189	28.337.378	31.542.399	34.304.580
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	24.674.282	21.299.354	25.022.615	27.726.977	25.965.411
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	2.724.866	2.645.318	3.352.846	2.706.588	2.819.688
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	629.123	784.475	648.945	777.807	846.229
Ostatní neinvestiční výdaje	97.286	262.375	156.308	158.947	155.275
Neinvestiční půjčené prostředky	0	0	0	98.836	59.920
Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu	0	0	0	0	26.452
Běžné výdaje celkem	97.645.966	101.202.782	117.574.186	123.439.362	135.995.922
Investiční nákupy a související výdaje	54.199.863	13.428.446	27.162.981	60.371.406	46.790.984
Investiční transfery	59.800	229.363	9.788	160.325	85.000
Kapitálové výdaje celkem	54.259.663	13.657.809	27.172.769	60.531.731	46.875.984
Výdaje celkem	151.905.629	114.860.592	144.746.954	183.971.093	182.871.906

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://monitor.statnipokladna.cz>

Tabulka 17 Odvětvové třídění výdajů v letech 2015-2019 (v Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Služby pro obyvatelstvo	95.775.982	52.253.233	65.813.298	84.250.307	97.071.499
Všeobecná veřejná správa a služby	42.432.553	44.374.828	47.746.066	56.773.315	52.172.800
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	8.030.815	12.772.571	22.598.241	37.062.994	28.094.441
Bezpečnost státu a právní ochrana	2.856.879	2.405.986	2.922.756	3.362.618	2.752.507
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	2.045.092	2.186.190	4.783.100	1.626.570	1.872.328
Sociální věci a politika zaměstnanosti	764.308	867.783	883.494	895.288	908.330
Výdaje celkem	151.905.629	114.860.592	144.746.954	183.971.093	182.871.906

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://monitor.statnipokladna.cz>

3.4.1 Vertikální analýza

Tato analýza nám určí, které druhy výdajů byly ve sledovaném období nejvýznamnější. Celkové výdaje jsou vykazovány jako 100% příjem daného období a vertikální analýzou zjistíme podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích.

V tabulce 18 je provedena vertikální analýza z hlediska základního druhového členění výdajů.

Tabulka 18 Vertikální analýza výdajů v letech 2015-2019

Výdaje	2015	2016	2017	2018	2019
Běžné výdaje	64%	88%	81%	67%	74%
Kapitálové výdaje	36%	12%	19%	33%	26%
Celkem výdaje	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Z analýzy vyplývá, že ve všech sledovaných letech mají běžné výdaje větší podíl na celkových výdajích než kapitálové výdaje. Průměrný podíl běžných výdajů na celkových výdajích je za sledované období 75%. Kapitálové výdaje mají průměrný podíl za sledované období 25% z celkových výdajů.

V roce 2015 měly běžné výdaje podíl 64% a kapitálové výdaje 36% na celkových výdajích. O rok později se zvýšil podíl běžných výdajů na 88% a kapitálové výdaje měly podíl na celkových výdajích 12%. V roce 2017 tvořily běžné výdaje 81% a kapitálové výdaje 19%. V roce 2018 běžné výdaje zaujímaly 67% a kapitálové 33%. Poslední sledovaný rok 2019 byl podíl běžných výdajů 74% a kapitálových výdajů 26% na celkových výdajích.

Tabulka 19 nám ukazuje podíl jednotlivých položek výdajů z hlediska odvětví na celkových výdajích.

Tabulka 19 Vertikální analýza výdajů z hlediska odvětví v letech 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Služby pro obyvatelstvo	63%	45%	45%	46%	53%
Všeobecná veřejná správa a služby	28%	39%	33%	31%	29%
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	5%	11%	16%	20%	15%
Bezpečnost státu a právní ochrana	2%	2%	2%	2%	2%
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	1%	2%	3%	1%	1%
Sociální věci a politika zaměstnanosti	1%	1%	1%	0,5%	0,5%
Výdaje celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://monitor.statnipokladna.cz>

Největší podíl na celkových výdajích tvoří služby pro obyvatelstvo s průměrnou hodnotou podílu 50%, kdy byl největší podíl na celkových výdajích v roce 2015 a to 63%. V ostatních letech se podíly pohybovaly v rozmezí 45-53%.

Druhý největší podíl na celkových výdajích měly výdaje všeobecná veřejná správa a služby s průměrnou hodnotou 32%., kdy tato položka měla největší podíl 39% na celkových výdajích v roce 2016, v ostatních letech se pohyboval podíl na celkových výdajích v rozmezí 28-33%.

Třetí největší podíl na celkových výdajích má položka průmyslová a ostatní odvětví hospodářství s průměrnou hodnotou za sledované období 13%. Největší podíl na celkových výdajích měla tato položka v roce 2018 a to 20%. Ostatní roky se podíl pohyboval v rozmezí 5-16%.

Čtvrtý největší podíl na celkových výdajích má položka bezpečnost státu a právní ochrana s průměrnou hodnotou 2%. Tato položka má ve všech letech sledovaného období stejný podíl na celkových výdajích.

Další položkou v pořadí je zemědělství, lesní hospodářství a rybářství s průměrným podílem 1,6% na celkových výdajích.

Poslední položkou jsou výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti s průměrnou hodnotou podílu na celkových výdajích 1%.

Tabulka 20 vyjadřuje podíl výdajů z hlediska druhu, kde se sledoval podíl jednotlivých položek běžných výdajů na celkové běžné výdaje a položky kapitálových výdajů na celkové kapitálové výdaje.

Tabulka 20 Vertikální analýza z hlediska druhového v letech 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Neinvestiční nákupy a související výdaje	45,04%	49,26%	51,08%	48,95%	52,81%
Platy a podobné související výdaje	26,15%	26,04%	24,10%	25,55%	25,22%
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	25,27%	21,05%	21,28%	22,46%	19,09%
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	2,79%	2,61%	2,85%	2,19%	2,07%
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	0,64%	0,78%	0,55%	0,63%	0,62%
Ostatní neinvestiční výaje	0,10%	0,26%	0,13%	0,13%	0,11%
Neinvestiční půjčené prostředky	0,00%	0,00%	0,00%	0,08%	0,04%
Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%
Běžné výdaje celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Investiční nákupy a související výdaje	99,89%	98,32%	99,96%	99,74%	99,82%
Investiční transfery	0,11%	1,68%	0,04%	0,26%	0,18%
Kapitálové výdaj celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://monitor.statnipokladna.cz>

V tabulce 20 jsou podíly výdajů vypočítány na dvě desetinná místa, jelikož některé položky měly velice nízký podíl a v mnoha případech by nám zobrazovaly nulu.

U běžných výdajů mají největší podíl na běžných výdajích neinvestiční nákupy a související výdaje s průměrnou hodnotou za sledované období 49%. Dalším největším podílem na běžných výdajích jsou platy a podobné související výdaje s hodnotou 25%. Třetí největším podílem jsou neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní s průměrnou hodnotou 22%. Čtvrtý největší podíl na běžných výdajích mají neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům s průměrnou hodnotou 13%.

Ostatní položky běžných výdajů mají podíl na běžných výdajích ve sledovaném období pod 1%.

U kapitálových výdajů nám ukazují investiční nákupy a související výdaje ve většině případů podíl nad 99% na celkových kapitálových výdajích, a investiční transfery mají podíl pod 1% na kapitálových výdajích.

3.4.2 Horizontální analýza

Horizontální analýza výdajů bude provedena nejdříve pomocí bazického indexu, tedy jak se výdaje měnily ve sledovaném období oproti vybranému základnímu období, v tomto případě byl za základní období zvolen rok 2015, kde jsou výdaje brány jako 100%. Poté bude zpracována horizontální analýza pomocí řetězového indexu, kdy se sledují meziroční změny výdajů. Analýza bude provedena jak pro druhové tak odvětvové členění výdajů. Při těchto

analýzách se vycházelo z tabulek 15, 16 a 17, které jsou uvedeny na začátku kapitoly 3. 4. Analýza výdajů.

Tabulka 21 Celkové výdaje v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu

Výdaje	2015	2016	2017	2018	2019
Běžné výdaje	100%	104%	120%	126%	139%
Kapitálové výdaje	100%	25%	50%	112%	86%
Celkem výdaje	100%	76%	95%	121%	120%

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Běžné výdaje oproti základnímu roku ve sledovaném období stále rostly. Rostoucí trend je daný vývojem ekonomické situace, kdy dochází každý rok k postupnému zdražování služeb a produktů, zvyšováním platů apod. Nejvíce rostly oproti bazickému roku poslední rok sledovaného období a to o 39%.

Kapitálové výdaje byly hodně kolísavé. Největší nárůst výdajů oproti bazickému roku byl v roce 2018 a to o 12%, kdy město vydalo značné výdaje na rekonstrukci místních komunikací, chodníků a kanalizačního řádu, dále pak na rekonstrukci západního křídla kláštera. Ostatní roky byly výdaje nižší oproti bazickému roku.

V tabulce 22 jsou výpočty výdajů odvětvového hlediska pomocí bazického indexu.

Tabulka 22 Výdaje z hlediska odvětvového v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Služby pro obyvatelstvo	100%	55%	69%	88%	101%
Všeobecná veřejná správa a služby	100%	105%	113%	134%	123%
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	100%	159%	281%	462%	350%
Bezpečnost státu a právní ochrana	100%	84%	102%	118%	96%
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	100%	107%	234%	80%	92%
Sociální věci a politika zaměstnanosti	100%	114%	116%	117%	119%
Výdaje celkem	100%	76%	95%	121%	120%

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://monitor.statnipokladna.cz>

Položka průmyslová a ostatní odvětví hospodářství zaznamenala výrazný nárůst ve všech obdobích oproti základnímu roku. Ve většině případů šlo o nárůst výdajů na opravu komunikací, chodníků, kanalizace a vodovodu.

Naopak největší pokles oproti základnímu roku, zaznamenaly výdaje služby pro obyvatelstvo. Bylo to způsobeno tím, že v bazickém roce byly tyto výdaje vyšší díky rekonstrukci multifunkčního centra. V roce 2019 tyto výdaje stouply o 1%, kde byla opět značná investice do přírodního koupaliště pro obyvatelstvo.

V tabulce 23 vidíme porovnání výdajů v jednotlivých letech se základním rokem, kterým je rok 2015 z hlediska druhového členění.

Tabulka 23 Výdaje z hlediska druhového v letech 2015-2019 pomocí bazického indexu

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Neinvestiční nákupy a související výdaje	100%	113%	137%	137%	163%
Platy a podobné související výdaje	100%	103%	111%	124%	134%
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	100%	86%	101%	112%	105%
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	100%	97%	123%	99%	103%
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	100%	125%	103%	124%	135%
Ostatní neinvestiční výdaje	100%	270%	161%	163%	160%
Neinvestiční půjčené prostředky	0%	0%	0%	0,0%	0,00%
Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu	0%	0%	0%	0%	0%
Běžné výdaje celkem	100%	104%	120%	126%	139%
Investiční nákupy a související výdaje	100%	25%	50%	111%	86%
Investiční transfery	100%	384%	16%	268%	142%
Kapitálové výdaje celkem	100%	25%	50%	112%	86%
Výdaje celkem	100%	76%	95%	121%	120%

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://monitor.statnipokladna.cz>

V následující části je provedena horizontální analýza výdajů pomocí řetězového indexu, kdy se sledují meziroční změny výdajů.

Tabulka 24 Celkové výdaje v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu

Výdaje	2015	2016	2017	2018	2019
Běžné výdaje	100%	104%	116%	105%	110%
Kapitálové výdaje	100%	25%	199%	223%	77%
Celkem výdaje	100%	76%	126%	127%	99%

Zdroj: vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Votice

Běžné výdaje meziročně rostly ve všech letech, což se dá předpokládat, jelikož dochází každý rok k postupnému zdražování služeb a produktů, zvyšováním platů apod. Nejvíce však v roce 2017 a to o 16% kdy výrazněji stouply i běžné výdaje na komunikace, opravy chodníků, a opravy kanalizačních poklopů, pak tyto výdaje výrazněji stouply ještě v roce 2019.

Kapitálové výdaje jsou hodně kolísavé. V roce 2016 výrazně klesly oproti předchozímu roku 2015, kdy byly velké výdaje na rekonstrukci kláštera sv. Františka z Assisi ve Voticích, rekonstrukce multifunkčního centra, pořízení mobilního drtiče a kontejnery na BIO odpad. V roce 2016 nebyly výraznější kapitálové výdaje a v roce 2017 opět stouply, kdy proběhla velká rekonstrukce komunikace v ulici Tyršova, výstavba kanalizace v ulici Klášterní, vybudována in-line dráha a proběhla nákladná rekonstrukce západního křídla kláštera. V roce 2018 kapitálové výdaje oproti předchozímu roku opět vzrostly, kdy se výrazně investovalo do rekonstrukce místních komunikací, znovu a výrazněji do rekonstrukce západního křídla

kláštera, výstavbu příjezdové cesty a parkoviště k BIO topu (přírodnímú koupališti) a výstavby nové třídy v mateřské škole. V roce 2019 kapitálové výdaje klesly oproti předchozímu roku, kdy byly kapitálové výdaje značně vyšší díky již vyjmenovaným investičním akcím.

V tabulce 25 je porovnání výdajů z hlediska odvětvového pomocí řetězového indexu.

Tabulka 25 Výdaje z hlediska odvětvového v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Služby pro obyvatelstvo	100%	55%	126%	128%	115%
Všeobecná veřejná správa a služby	100%	105%	108%	119%	92%
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	100%	159%	177%	164%	76%
Bezpečnost státu a právní ochrana	100%	84%	121%	115%	82%
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	100%	107%	219%	34%	115%
Sociální věci a politika zaměstnanosti	100%	114%	102%	101%	101%
Výdaje celkem	100%	76%	126%	127%	99%

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://monitor.statnipokladna.cz>

Položka průmyslová a ostatní odvětví hospodářství zaznamenala nejvýraznější meziroční nárůst ve všech letech sledovaného období. Ve většině případů šlo o nárůst výdajů na opravu komunikací, chodníků, kanalizace a vodovodu. Největší pokles výdajů oproti předchozímu roku byl v roce 2016 a to o 45%. Bylo to způsobené mimo jiné také rekonstrukcí multifunkčního centra, která proběhla v roce 2015.

V tabulce 26 je podrobnější porovnání výdajů z hlediska druhového pomocí řetězového indexu.

Tabulka 26 Výdaje z hlediska druhového v letech 2015-2019 pomocí řetězového indexu

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Neinvestiční nákupy a související výdaje	100%	113%	120%	101%	119%
Platy a podobné související výdaje	100%	103%	108%	111%	109%
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	100%	86%	117%	111%	94%
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	100%	97%	127%	81%	104%
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	100%	125%	83%	120%	109%
Ostatní neinvestiční výdaje	100%	270%	60%	102%	98%
Neinvestiční půjčené prostředky	0%	0%	0%	0%	61%
Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu	0%	0%	0%	0%	0%
Běžné výdaje celkem	100%	104%	116%	105%	110%
Investiční nákupy a související výdaje	100%	25%	202%	222%	78%
Investiční transfery	100%	384%	4%	1638%	53%
Kapitálové výdaje celkem	100%	25%	199%	223%	77%
Výdaje celkem	100%	76%	126%	127%	99%

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://monitor.statnipokladna.cz>

3.5 Finanční a analýza

Pro finanční analýzu byly zvoleny ukazatelé likvidity, celkové zadluženosti a koeficient samofinancování, které nám vypoví o finančním zdraví města Votice. Pro výpočet těchto ukazatelů jsou vybrány určité položky rozvahy, které můžeme vidět v tabulce 27.

Tabulka 27 Vybrané položky rozvahy

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem - netto	605.904.643	624.031.203	648.004.233	732.688.471	756.503.579
A. Stálá aktiva	555.547.885	552.876.954	565.689.611	611.504.365	645.099.179
B. Oběžná aktiva	50.356.759	71.154.249	82.314.622	121.184.106	111.404.400
I. Zásoby	113.313	95.160	87.645	65.989	82.077
II. Krátkodobé pohledávky	7.626.440	6.707.484	4.025.130	7.107.110	11.554.490
II. Krátkodobý finanční majetek	42.617.006	64.351.605	78.201.847	114.011.006	99.767.833
Pasiva celkem	605.904.643	624.031.203	648.004.233	732.688.471	756.503.579
C. Vlasní kapitál	584.209.449	601.750.448	626.280.032	662.739.414	693.617.539
D. Cizí zdroje	21.695.195	22.280.755	21.724.200	69.949.057	62.886.040
III. Krátkodobé závazky	11.445.873	13.807.571	14.839.793	14.833.023	19.242.736

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy uveřejněné na stránkách města Votice

3.5.1 Ukazatel likvidity

Ukazatel likvidity je jedním z nejdůležitějších ukazatelem finanční analýzy a vyjadřuje jak je město Votice schopno hradit své krátkodobé závazky. Likvidita má tři stupně. Likviditu prvního stupně, která se nazývá likvidita okamžitá, likvidita druhého stupně neboli likvidita pohotová a likvidita třetího stupně neboli likvidita běžná.

Okamžitá likvidita

Tabulka 28 Ukazatel okamžité likvidity obce v letech 2015-2019

Okamžitá likvidita	2015	2016	2017	2018	2019
Krátkodobý finanční majetek	42.617.006	64.351.605	78.201.847	114.011.006	99.767.833
Krátkodobé závazky	11.445.873	13.807.571	14.839.793	14.833.023	19.242.736
Likvidita I. Stupně (okamžitá)	3,72	4,66	5,27	7,69	5,18

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy uveřejněné na stránkách města Votice

Okamžitou likviditu spočítáme: krátkodobý finanční majetek / krátkodobé závazky. Doporučená hodnota okamžité hodnoty se pohybuje v rozmezí 0,2 - 0,5. Obec Votice se nenacházela ani v jednom roce sledovaného období v doporučeném rozmezí. Okamžitá likvidita obce se pohybuje v rozmezí 3,72-7,69. Obec je schopna v případě neočekávané situace pokrýt krátkodobé závazky svým finančním majetkem ve všech letech sledovaného období.

Pohotov likvidita

Tabulka 29 Ukazatel pohotov likvidity obce v letech 2015-2019

Pohotov likvidita	2015	2016	2017	2018	2019
Krtkodob pohledávky	7.626.440	6.707.484	4.025.130	7.107.110	11.554.490
Krtkod. Fina. Majetek	42.617.006	64.351.605	78.201.847	114.011.006	99.767.833
Krtkodob závazky	21.695.195	22.280.755	21.724.200	69.949.057	62.886.040
Likvidita II. Stupně (pohotov)	2,32	3,19	3,79	1,73	1,77

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy uveřejnn na stránkách města Votice

Pohotov likviditu spotme: (krtkodob pohledávky + krtkodob finanční majetek) / krtkodob cizí zdroje. Doporuen hodnota se pohybuje v rozmezí 0,1-1,5. Obec se nenacházela ani v jednom roce sledovaného období v doporuenm rozmezí. Pohotov likvidita obce Votice se za sledovan období pohybovala v rozmezí 1,73-3,79. Obec je schopna pokrýt sv krtkodob závazky při pemn krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku.

Běžná likvidita

Tabulka 30 Ukazatel běžné likvidity obce v letech 2015-2019

Běžná likvidita	2015	2016	2017	2018	2019
Obžn aktiva	50.356.759	71.154.249	82.314.622	121.184.106	111.404.400
Krtkodob závazky	11.445.873	13.807.571	14.839.793	14.833.023	19.242.736
Likvidita III. Stupně (bžn)	4,40	5,15	5,55	8,17	5,79

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy uveřejnn na stránkách města Votice

Běžnou likviditu spotme: obžn aktiva / krtkodob závazky. Doporuen hodnota je v rozmezí 1,5-2,5. Obec se nenacházela ani v jednom roce sledovaného období v doporuenm rozmezí. Běžná likvidita obce Votice se za sledovan období pohybovala v rozmezí 4,40-8,17. Obec je schopna pokrýt sv krtkodob závazky v pripad proměny svých oběžných aktiv na peněžní prostředky.

3.5.2 Ukazatel zadluženosti a koeficient samofinancování

V této podkapitole budeme sledovat celkov zadluženosti a koeficient samofinancování.

Celkov zadluženost

Tabulka 31 Ukazatel celkov zadluženosti v letech 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Cizí zdroje	21.695.195	22.280.755	21.724.200	69.949.057	62.886.040
Celkov aktiva	605.904.643	624.031.203	648.004.233	732.688.471	756.503.579
Zadluženost	3,6%	3,6%	3,4%	9,5%	8,3%

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy uveřejnn na stránkách města Votice

Celkovou zadluženost obce vyjádříme vztahem cizích zdroje / celková aktiva. Výpočet se vyjadřuje v %. Pro výpočet byl použit ukazatel celková aktiva netto. Hodnota nad 25% je riziková a poukazuje na nestabilitu v majetkové struktuře a na riziko neschopnosti splácet závazky z disponibilních příjmů. Obce Votice si v případě zadluženosti stojí velmi dobře.

Koeficient samofinancování

Tabulka 32 Koeficient samofinancování obce v letech 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Vlastní kapitál	584.209.449	601.750.448	626.280.032	662.739.414	693.617.539
Celkový kapitál	605.904.643	624.031.203	648.004.233	732.688.471	756.503.579
Finanční samostatnost	96,4%	96,4%	96,6%	90,5%	91,7%

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy uveřejněné na stránkách města Votice

Koeficient samofinancování vyjádříme: vlastní kapitál / celkový kapitál. Vyjadřuje nám, z kolika procent byl celkový majetek kryt vlastním kapitálem. Hodnoty obce se pohybovaly ve sledovaného období v rozmezí 90,5-96,6%.

3.6 Komparace vybraných ukazatelů obce Votice s obcí Bystřice

Pro komparaci bylo vybráno město Bystřice, které je součástí stejného okresu, od města Votice se nachází do 20 km, má přibližně stejný počet obyvatel a rozloha katastrálního území je 6339 ha, rozloha města Votice je 3640 ha. Kritérium počtu obyvatel bylo při výběru zásadní.

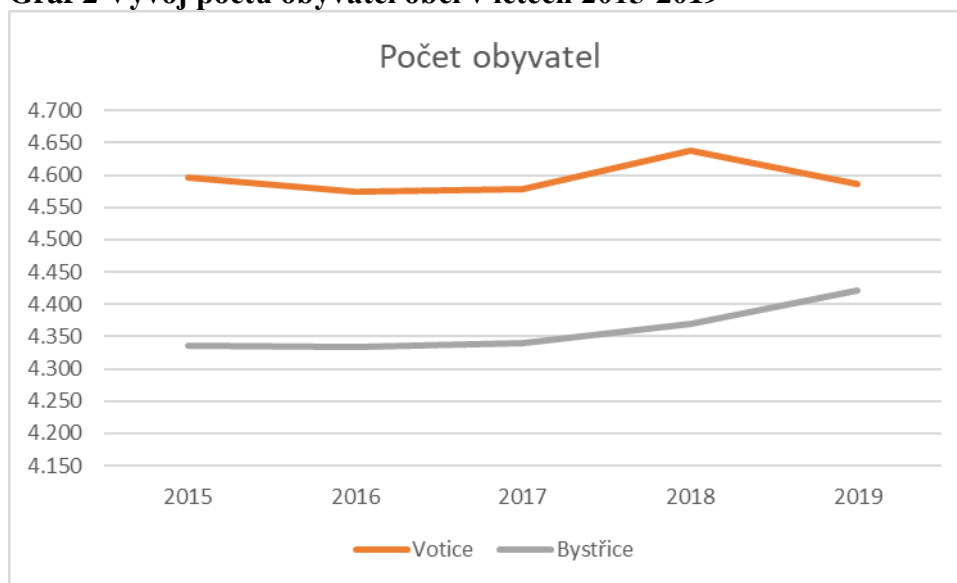
Komparace je provedena na základních ukazatelích rozpočtu a poměrových ukazatelích za sledované období let 2015-2019 a za pomoci relativních ukazatelů, tj. přepočtení vybraných položek rozpočtu na jednoho obyvatele.

Počet obyvatel obou obcí je ve sledovaných letech stabilní. Nepatrný pokles je vidět ke konci sledovaného období u obce Votice a naopak nárůst u obce Bystřice, což můžeme vidět i v grafickém vyjádření. Vzhledem k tomu, že obě obce mají hodně podobný počet obyvatel, tento faktor by neměl mít výrazný vliv na množství přidělených daňových příjmů.

Tabulka 33 Počet obyvatel ve vybraných obcích v letech 2015-2019

Počet obyvatel k 1.1.	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	4.596	4.574	4.579	4.638	4.587
Bystřice	4.336	4.334	4.339	4.370	4.422
Meziroční změny Votice		100%	100%	101%	99%
Meziroční změny Bystřice		100%	100%	101%	101%

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

Graf 2 Vývoj počtu obyvatel obcí v letech 2015-2019

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

3.6.1 Komparace příjmů

V této kapitole jsou srovnány celkové příjmy obcí a daňové příjmy obcí. Tabulka 34 uvádí celkové příjmy jednotlivých obcí, rozdíl příjmů, celkové příjmy na jednoho obyvatele a rozdíl příjmů na jednoho obyvatele. Údaje jsou uvedeny v Kč.

Tabulka 34 Celkové příjmy na 1 obyvatele (v Kč)

Celkové příjmy	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	171.153.936	135.298.088	155.666.465	167.060.655	178.729.851
Bystřice	77.599.075	72.556.829	84.381.291	89.502.204	96.288.350
rozdíl	93.554.861	62.741.258	71.285.174	77.558.451	82.441.501
Celkové příjmy na 1 obyv.	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	37.240	29.580	33.996	36.020	38.964
Bystřice	17.896	16.741	19.447	20.481	21.775
rozdíl	19.343	12.839	14.549	15.539	17.190

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů vybraných obcí

Z tabulky 34 celkových příjmů můžeme vyčíst, že obec Votice si vede po celé sledované období lépe než obec Bystřice, jak v celkových příjmech, tak v celkových

příjmech na jednoho obyvatele. Ačkoliv počet obyvatel je hodně podobný, celkové příjmy obce Bystřice a celkové příjmy na jednoho obyvatele jsou o polovinu nižší. Největší rozdíl byl v roce 2015, kdy příjmy obce Votice byly o 93 554 861 Kč vyšší než u obce Bystřice. Na jednoho obyvatele byly příjmy obce Votice v roce 2015 o 19 343 Kč více než u obce Bystřice. Naopak nejmenší rozdíl v příjmech na 1 obyvatele byl v roce 2016, kdy příjem obce Votice na 1 obyvatele byl o 12 839 Kč vyšší. Druhý největší rozdíl byl na konci sledovaného období v roce 2019, kdy příjmy obce Votice byly o 82 441 501 Kč vyšší než u obce Bystřice a v případě přepočtu na jednoho obyvatele pak měla obec Votice příjmy vyšší o 17 190 Kč. Dále si ukážeme daňové příjmy obcí a daňové příjmy obcí na 1 obyvatele. Daňové příjmy obce Votice tvoří za sledované období v průměru 53% z celkových příjmů. Nejméně to bylo v roce 2015 s podílem 42% a nejvíce v roce 2016 s podílem 58% na celkových příjmech.

Tabulka 35 Daňové příjmy a daňové příjmy na 1 obyvatele (v Kč)

Daňové příjmy	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	71.669.043	78.953.579	85.416.427	94.361.220	99.370.844
Bystřice	54.996.556	59.331.236	66.029.438	71.441.968	76.837.284
rozdíl	16.672.487	19.622.343	19.386.989	22.919.252	22.533.560
Daňové příjmy na 1 obyv.	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	15.594	17.261	18.654	20.345	21.664
Bystřice	12.684	13.690	15.218	16.348	17.376
rozdíl	2.910	3.572	3.436	3.997	4.287

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů vybraných obcí

Z údajů v tabulce 35 můžeme vyčíst, že obec Votice je na tom opět lépe než obec Bystřice. Je zřejmé, že nárůst daňových příjmů v jednotlivých letech je u obou obcí, ale je také velice zřetelné, že každoroční nárůst daňových příjmů u obce Votice je daleko vyšší než u obce Bystřice, což je výborný výsledek pro obec Votice. U daňových příjmů byl největší rozdíl v roce 2019, kdy obec Votice měla příjmy o 22 533 560 vyšší než obec Bystřice a v případě přepočtu na jednoho obyvatele byly příjmy o 4 287 Kč u obce Votice vyšší než u obce Bystřice.

3.6.2 Komparace výdajů

Nyní budeme srovnávat výdajovou stránku obcí. Nejdříve provedeme komparaci celkových výdajů a poté porovnáme běžné výdaje.

Tabulka 36 Celkové výdaje a celkové výdaje na 1 obyvatele (v Kč)

Celkové výdaje	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	151.905.629	114.860.591	144.746.955	183.971.093	182.871.906
Bystřice	75.617.787	50.993.790	85.764.719	72.570.120	89.855.786
rozdíl	76.287.843	63.866.801	58.982.236	111.400.973	93.016.120
Celkové výdaje na 1 obyv.	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	33.052	25.112	31.611	39.666	39.867
Bystřice	17.440	11.766	19.766	16.606	20.320
rozdíl	15.612	13.346	11.845	23.060	19.547

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů vybraných obcí

Obec Votice má mnohem větší výdaje jak obec Bystřice. V případě výdajů měla obec Votice největší rozdíl u celkových výdajů roce 2018. Obec Votice v tomto roce měla o 111 400 973 Kč vyšší výdaje než obec Bystřice. V případě přepočtu na 1 obyvatele obec Votice měla výdaje o 19 547 Kč vyšší. Tabulka 37 nám ukáže porovnání běžných výdajů.

Tabulka 37 Běžné výdaje a běžné výdaje na 1 obyvatele (v Kč)

Běžné výdaje	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	97.645.966	101.202.782	117.574.186	123.439.362	135.995.922
Bystřice	41.838.087	42.349.473	47.148.663	60.817.678	66.742.346
rozdíl	55.807.879	58.853.309	70.425.523	62.621.684	69.253.576
Běžné výdaje na 1 obyv.	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	21.246	22.126	25.677	26.615	29.648
Bystřice	9.649	9.771	10.866	13.917	15.093
rozdíl	11.597	12.354	14.811	12.698	14.555

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů obcí

Rozdíl běžných výdajů je u obcí kolísavý. Opět můžeme vidět, že obec Votice měla daleko větší běžné výdaje než obec Bystřice. Největší rozdíl byl v roce 2017, kdy obec Votice měla v roce 2017 běžné výdaje o 70 425 523 Kč vyšší než obec Bystřice, na jednoho obyvatele vyšší o 14 811 Kč Naopak nejmenší rozdíl byl v roce 2015 kdy obec Votice měla běžné výdaje o 55 807 879 vyšší než obec Bystřice a v přepočtu na jednoho obyvatele byl rozdíl 11 597 Kč.

3.6.3 Saldo příjmů a výdajů

Dalším ukazatelem, který nám porovná, jak obce hospodaří, je saldo. V tabulce 38 vidíme jaká obec, v kterém roce vykazuje větší výdaje než příjmy.

Tabulka 38 Saldo příjmů a výdajů obcí (v Kč)

Saldo	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	19.248.307	20.437.496	10.919.511	-16.910.438	-4.142.055
Bystřice	1.981.288	21.563.039	-1.383.428	16.932.083	6.432.564
Saldo na 1 obyv.	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	4.188	4.468	2.385	-3.646	-903
Bystřice	457	4.975	-319	3.875	1.455

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů obcí

Z tabulky 38 vyplývá, že trend salda obou obcí velice kolísá. Zatím co obec Votice na tom byla lépe na začátku sledovaného období, obec Bystřice je na tom lépe na konci sledovaného období. Z pohledu salda obec Votice hospodařila ve sledovaném období hůře jak obec Bystřice. V roce 2018 a 2019 měla vyšší saldo obec Bystřice než obec Votice, přičemž obec Votice v těchto letech měla saldo dokonce záporné. Největší rozdíl byl v roce 2018, kdy obec Votice vykazovala záporné schodek ve výši 16 910 438 Kč a obec Bystřice naopak přebytek 16 932 083 Kč.

Nejlepší výsledek pro obě obce byl roku 2016, kdy obě obce vykazovaly přebytek a zároveň v přepočtu na 1 obyvatele hodně podobný.

3.6.4 Komparace ukazatelů

V této kapitole budeme porovnávat celkovou zadluženost, koeficient samofinancování a likviditu obcí. Prvním porovnávaným ukazatelem je ukazatel zadluženosti, který vyjadřuje podíl cizích zdrojů na celkových aktivech. Hodnota nad 25% je riziková a ukazuje na nestabilitu v majetkové struktuře a na riziko neschopnosti splácet závazky z disponibilních příjmů.

Tabulka 39 Zadluženost vybraných obcí

Zadluženost	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	3,6%	3,6%	3,4%	9,5%	8,3%
Bystřice	7,5%	4,6%	5,7%	5,2%	5,0%

Zdroj: vlastní dle rozvahových účtů obcí

Co se týká celkové zadluženosti obcí, ani jedna obec se neblíží k rizikové hranici 25%. Zatím co zadluženost obce Votice v posledních dvou letech sledovaného období roste, u obce Bystřice zadluženost v těchto letech klesá. Za sledované období nejvyšší zadluženost dosahovala v roce 2018 obec Votice, a to 9,5%, obec Bystřice dosahovala nejvyšší zadluženosti v roce 2015, kdy hodnota zadluženosti byla 7,5 %. Nejnižší zadluženost dosáhla obec Votice v roce 2017 s hodnotou 3,4% a obec Bystřice v roce 2016

s hodnotou 4,6%. Obě obce vykazují ve sledovaném období nízkou míru celkové zadluženosti.

Dalším porovnávaným ukazatelem je finanční samostatnost.

Tabulka 40 Koefficient samofinancování vybraných obcí

Finanční samostatnost	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	96,4%	96,4%	96,6%	90,5%	91,7%
Bystřice	92,5%	95,4%	94,3%	94,8%	95,0%

Zdroj: vlastní dle rozvahových účtů obcí

Obě obce se nacházejí ve velmi příznivých hodnotách. Poslední dva roky sledovaného období má obec Bystřice malinko lepší hodnoty jak obec Votice, avšak do té doby měla obec vyšší hodnoty obec Votice.

Dalším sledovaným ukazatelem je likvidita. Pro komparaci je použita likvidita okamžitá (likvidita I. stupně), pohotová (likvidita II. stupně) i běžná (likvidita III. stupně). Pro likviditu okamžitou jsou doporučené hodnoty v rozmezí 0,2 - 0,5, pro likviditu pohotovou jsou doporučené hodnoty v rozmezí 0,1 - 1,5 a pro běžnou likviditu jsou doporučené hodnoty v rozmezí 1,5 – 2,5.

Tabulka 41 Likvidita vybraných obcí

Okamžitá likvidita (I. st.)	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	3,72	4,66	5,27	7,69	5,18
Bystřice	3,23	5,02	4,47	3,74	3,30
Pohotová likvidita (II. st.)	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	2,32	3,19	3,79	1,73	1,77
Bystřice	0,92	1,95	1,64	2,19	2,39
Běžná likvidita (III. st.)	2015	2016	2017	2018	2019
Votice	4,40	5,15	5,55	8,17	5,79
Bystřice	7,03	8,30	5,73	4,78	4,23

Zdroj: vlastní dle rozvahových účtů obcí

Z uvedené tabulky 41 vyplývá, že v případě okamžité likvidity se ani jedna obec ve sledovaném období nepohybovala v doporučeném rozmezí. U běžné likvidity se v doporučeném rozmezí pohybovala jen obec Bystřice a to jen v roce 2015, obec Votice v žádném roce. U běžné likvidity se ani jedna obec nepohybovala v doporučeném rozmezí. Ukazatele likvidity mají obce velmi podobné. Okamžitou likviditu má obec Votice nejvyšší v roce 2018 s hodnotou 7,69 a nejnižší 3,72 v roce 2015. Obec Bystřice má nejvyšší hodnotu v roce 2016, a to 5,02 a nejnižší likviditu v roce 2015 s hodnotou 3,23. U pohotové likvidity se ukazatelé obce Votice pohybují v rozmezí 1,73-3,79, nejvyšší hodnota byla v roce 2017, nejnižší naopak v roce 2018. U obce Bystřice byly hodnoty v rozmezí 0,92-2,39. Nejvyšší byla

v roce 2019, nejnížší naopak v roce 2015. U běžné likvidity se ukazatelé pohybují u obce votice v rozmezí 4,40-8,17 a u obce Bystřice v rozmezí 4,23-8,30. Nejvyšší hodnota byla u obce Votice v roce 2018 a nejnížší v roce 2015. U obce Bystřice byla nejvyšší hodnota v roce 2016 a nejnížší v roce 2019.

Obce vykazují podobné hodnoty likvidit a ukazují dobrou schopnost obcí dostát svých závazků.

4 Shrnutí výsledků

V této kapitole jsou shrnuty výsledky analýz hospodaření obce Votice ve sledovaném období roku 2015-2019. Pro přehlednost je shrnutí rozděleno do jednotlivých kapitol.

4.1 Rozpočet obce

Rozborem rozpočtů bylo zjištěno, že se obci při plánování rozpočtu moc nedařilo. Daňové příjmy se obci dařilo plánovat nejlépe. Je vidět, že obec brala v úvahu i změny v rozpočtovém určení daní, tudíž i přes tyto změny nebyly v plánování výrazné výkyvy. Přesto nějaké změny musela ve všech položkách sdílených daní přijmout. Obec byla při plánování daňových příjmů spíše opatrnější a ve skutečnosti do rozpočtu přišlo ve všech letech sledovaného období více finančních prostředků, než zastupitele původně schválili. V případě daňových příjmů je dobré plánování velice důležité, protože tvoří v průměru za sledované období 53% objemu z celkových příjmů obce, proto i malý procentuální rozdíl v plánování může znamenat vysokou částku rozdílu.

Nejhůře se obci plánovaly nedaňové příjmy, které obec při plánování výrazně nadhodnotila. Tyto příjmy je těžké určit dopředu, jelikož do nich vstupují i příjmy z vlastního podnikání města. Nedaňové příjmy tvoří 24% celkových příjmů, proto je důležité i tyto příjmy plánovat co nejpřesněji. Nejhorší obec plánovala v roce 2017, kdy tyto příjmy obec očekávala o 71 248 331 vyšší. Tato skutečnost nastala z důvodu, že obec schválila v rozpočtu položku ostatní nedaňové příjmy v částce 80 435 030 Kč a v přijatém opatření tuto položku vynulovala.

U položky přijaté transfery bylo přijaté nejvýraznější opatření v roce 2015, kdy nebylo ve schváleném rozpočtu počítáno s příjmem 53 676 081 Kč. Toto opatření nastalo především v položce Investičních přijatých transferů, kdy šlo především o dotace na rekonstrukci kláštera v částce 29 512 151 Kč a multifunkčního centra v částce 7 101 286 Kč. Obec počítala v rozpočtu pouze s položkou neinvestiční transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu v částce 11 667 740 Kč na výkon státní správy.

Kapitálové příjmy jsou hodně kolísavé v plánování. Největší opatření bylo přijaté v roce 2015, kdy se ve schváleném rozpočtu nepočítalo s žádným příjmem, později však obec přijala opatření ve výši 2 376 765 Kč z prodeje pozemků v hodnotě 2 305 754 Kč a zbytek tvořily příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku.

Běžné výdaje se obci plánovaly velice dobře a obec nemusela přijímat výraznější opatření. Jde o stále se opakující výdaje, tudíž se i dobře plánují. Rozdíl v plánování se pohyboval za sledované období v rozmezí 1-13%. Největší část běžných výdajů obec vynakládá na činnost úřadu, kam spadají platy zaměstnanců včetně odvodů, údržba a opravy, spotřeba energie a další výdaje spojené s fungováním obce. Další výrazné části výdajů jdou na bytové hospodářství, nebytové hospodářství a výdaje za sběr a svoz komunálního odpadu a veřejné osvětlení.

U kapitálových výdajů musela obec přijmout výraznější opatření především v roce 2018 a 2019, kdy byly nižší oproti rozpočtu z důvodu nerealizované plánované akce revitalizace čističky odpadních vod.

U schválených rozpočtů vycházel obci ve všech letech sledovaného období schodek, který obec plánovala krýt finančními prostředky na běžném účtu, úvěry a zápůjčkou. Ve skutečnosti byl schodek jen v roce 2018 a 2019.

4.2 Analýza příjmů

Na základě vertikální analýzy je potvrzeno, že největší příjem rozpočtu tvoří daňové příjmy. Ty se za sledované období podílejí na celkových příjmech v rozmezí od 42% do 58%. V detailnějším členění daňových příjmů obec získává nejvíce příjmů ze sdílených daní, které tvoří ve sledovaném období 73-78% daňových příjmů. Při horizontální analýze pomocí bazického indexu bylo zjištěno, že daňové příjmy mají růstový trend a v roce 2019 jsou již o 39% vyšší jak základní období roku 2015. Dle řetězového indexu se meziroční nárůst pohybuje v rozmezí od 5% do 10%, přičemž největší nárůst představují sdílené daně.

Nedaňové příjmy tvoří dle vertikální analýzy 20-28% celkových příjmů. Na základě výsledků horizontální analýzy pomocí bazického indexu bylo zjištěno, že nedaňové příjmy mají růstovou tendenci, pouze v roce 2019 malinko klesly. Nicméně oproti bazickému roku jsou nedaňové příjmy vyšší v rozmezí od 13% do 21%. Z analýzy vypočtené pomocí řetězového indexu vyplývá, že nedaňové příjmy zaznamenávají meziroční růst do roku 2018, ovšem v roce 2019 pokles o 1% oproti předchozímu roku.

Přijaté transfery mají na základě vertikální analýzy podíl na celkových příjmech v rozmezí 14%-37%. Největší podíl na celkových příjmech je v roce 2015 způsobený především dotacemi na výkon statní správy ve výši 11 667 900 Kč, dotací na rekonstrukci kláštera ve výši 29 512 151 Kč a rekonstrukci multifunkčního centra ve výši 7 101 286 Kč. Horizontální analýza pomocí bazického indexu nám vykazuje trend růstu oproti bazickému roku, nicméně hodnoty nedosahují hodnot bazického roku. Pomocí řetězového indexu vykazují

hodnoty meziročního nárůstu od 7% do 15% kromě roku 2016, kdy byl pokles oproti roku 2015.

Případě kapitálových příjmů jde především o příjem obce z prodeje pozemků a dlouhodobého hmotného majetku, tyto příjmy jsou nepravidelné, tudíž můžeme vidět v jednotlivých letech velké rozdíly. Dle vertikální analýzy se podílejí na celkových příjmech 0% do 5%. Horizontální analýza, pomocí bazického indexu, nám ukazuje výrazné výkyvy oproti základnímu roku. Pouze rok 2017 je nad bazickým rokem, ostatní roky jsou hodnotami pod bazickým rokem. Je to způsobené tím, že v roce 2015 byl prodej pozemků ve výši 2 305 754 K a v roce 2017 byl příjmem z prodeje pozemků 7 958 264 Kč, ostatní roky byl příjem výrazně nižší než v roce 2015. V případě řetězového indexu nám analýza ukazuje opět značné výkyvy meziročního nárůstu. Je to opět způsobené prodeje pozemků v roce 2015 a 2017.

4.3 Analýza výdajů

Tato analýza byla zaměřena na výdaje rozpočtu. Z hlediska základního druhu se výdaje člení na běžné a kapitálové. Běžné výdaje tvoří dle vertikální analýzy v rozmezí podíl na celkových výdajích od 64% do 88%. Na základě horizontální analýzy pomocí bazického indexu jsme zjistili, že běžné výdaje mají trend růstu, a v posledním roce sledování vzrostly o 39% oproti bazickému roku, což bylo o 38 349 956 Kč. Pomocí řetězového indexu jsme zjistili, že běžné výdaje meziročně rostly, nejvíce však v roce 2017 a to o 16%, v absolutní hodnotě 16 371 404 Kč.

Kapitálové výdaje tvoří dle vertikální analýzy podíl na celkových výdajích od 12% do 36%. Největší podíl mají kapitálové výdaje na celkových výdajích v roce 2015 a to 36%. Dle horizontální analýzy pomocí bazického indexu jsme zjistili, že jsou hodnoty pouze v roce 2018 nad bazickým rokem, přičemž vykazují růst 12%, ostatní sledované roky jsou pod bazickým rokem. Pomocí řetězového indexu jsou vidět vysoké nárůsty v letech 2017 a 2018, kdy se výrazně investovalo v těchto letech. Nejvýznamnější kapitálové výdaje roku 2017 byly především výstavba kanalizace v ulici Klášterní v částce 6 627 308 Kč, rekonstrukce komunikace v ulici Tyršova s novou místní komunikací v částce 4 077 144 Kč, rekonstrukce západního křídla kláštera v hodnotě 5 256 479, in-line dráha v hodnotě 2 274 947 Kč. Nejvýznamnější kapitálové investice roku 2018 byly investice do místních komunikací v částce 14 786 203 Kč, rekonstrukce západního křídla kláštera v částce 13 217 833 Kč, rekonstrukce chodníků v částce 5 807 673 Kč, obnova kanalizačního řádu v hodnotě 4 864 324.

Dle odvětvového hlediska tvoří největší podíl na celkových výdajích položka služby pro obyvatelstvo v rozmezí 45%-63%. V analýze pomocí bazického indexu, v členění dle odvětvového hlediska, vykazují výdaje položky služby pro obyvatelstvo růst pouze v posledním roce sledovaném roce, a to o 1%. V analýze řetězového indexu vykazují tyto příjmy v roce 2016 pokles a v ostatních letech meziroční nárůst v rozmezí 15-28%.

4.4 Finanční analýza

Pro finanční analýzu byly zvoleny poměrové ukazatelé. Ukazatele likvidity, celkové zadluženosti a koeficient samofinancování. Ukazatel likvidity I. stupně neboli okamžitá likvidita se pohybovala ve sledovaném období v rozmezí 3,72-7,69. Obec má velmi dobrou schopnost splatit ihned své krátkodobé závazky svým krátkodobým finančním majetkem v případě neočekávané situace. Likvidita II. stupně neboli likvidita pohotová se pohybovala ve sledovaném období v rozpětí 1,73-3,79. Obec i v případě této likvidity má schopnost splatit své krátkodobé závazky svým krátkodobým finančním majetkem a při přeměně krátkodobých pohledávek na peníze. Likvidita III. stupně neboli likvidita běžná ve sledovaném období vykazuje hodnoty v rozmezí 4,40-8,17. Obec má i tomto případě schopnost splatit své krátkodobé závazky při přeměně oběžných aktiv na peněžní prostředky.

Ukazatel celkové zadluženosti určuje podíl cizích zdrojů na celkových aktivech. Hodnota nad 25% je riziková a poukazuje na nestabilitu v majetkové struktuře a riziko neschopnosti splácet závazky z disponibilních příjmů. Celková zadluženost obce byla ve sledovaném období v rozmezí 3,4% - 9,5%. Obec si v případě zadluženosti stojí velmi dobře.

Poslední ukazatel finanční analýzy byl koeficient samofinancování, který vyjadřuje, kolik % vlastního kapitálu připadá na celkové zdroje. U obce Votice se koeficient ve sledovaném období pohybuje v rozmezí 90,5%-96,6%, což poukazuje na velmi dobrou finanční samostatnost obce.

4.5 Komparace

Pro komparaci byla vybraná obec Bystřice, která je ve stejném okresu, do 20 km od města Votice a má podobný počet obyvatel. Komparace byla provedena na základních ukazatelích rozpočtu a poměrových ukazatelích. U obou obcí byl počet obyvatel ve sledovaném období stabilní. Obec Votice měla celkové příjmy vyšší než obec Bystřice nevíce tomu bylo v roce 2015, kdy příjmy obce Votice byly o 93 554 861 Kč vyšší než u obce Bystřice. Na jednoho obyvatele byly příjmy obce Votice v roce 2015 o 19 343 Kč více než u

obce Bystřice. Druhý největší rozdíl byl na konci sledovaného období v roce 2019, kdy příjmy obce Votice byly o 82 441 501 Kč vyšší než u obce Bystřice a v případě přepočtu na jednoho obyvatele pak měla obec Votice příjmy vyšší o 17 190 Kč. U daňových příjmů byl největší rozdíl v roce 2019, kdy obec Votice měla příjmy o 22 533 560 vyšší než obec Bystřice a v případě přepočtu na jednoho obyvatele byly příjmy o 4 287 Kč u obce Votice vyšší než u obce Bystřice.

V případě výdajů měla obec Votice největší rozdíl u celkových výdajů roce 2018. Obec Votice v tomto roce měla o 111 400 973 Kč vyšší výdaje než obec Bystřice. V případě přepočtu na 1 obyvatele obec Votice měla výdaje o 19 547 Kč vyšší. Největší rozdíl celkových výdajů dělaly výdaje běžné, kdy obec Votice měla v roce 2017 běžné výdaje o 70 425 523 Kč vyšší než obec Bystřice, na jednoho obyvatele vyšší o 14 811 Kč.

Dále bylo u finanční analýzy porovnáno saldo obcí. Z pohledu salda se obci Votice dařilo lépe na začátku sledovaného období od roku 2015 do roku 2017. V roce 2018 a 2019 měla vyšší saldo obec Bystřice než obec Votice, přičemž obec Votice v těchto letech měla saldo dokonce záporné. Největší rozdíl byl v roce 2018, kdy obec Votice vykazovala záporné schodek ve výši 16 910 438 Kč a obec Bystřice naopak přebytek 16 932 083 Kč.

V případě celkové zadluženosti si obě obce stojí velmi podobně, jen v jednotlivých letech různě kolísají. Obec Votice vykazuje nevyšší hodnotu v roce 2018, kdy celková zadluženost byla 9,5% nejmenší hodnotu naopak v roce 2017 s hodnotou 3,4%. Obec Bystřice vykazuje nejvyšší hodnotu v roce 2015 s hodnotou 7,5% a nejméně v roce 2016 s hodnotou 4,6%. V případě koeficientu samofinancování si obce vedou podobně, jen opět hodnoty ve sledovaném období kolísají. U obce Votice byla hodnota koeficientu samofinancování nejvyšší v roce 2017, a to 96,6 %, Naopak nejnižší hodnota 90,5% v roce 2018. U obce Bystřice byl koeficient samofinancování největší v roce 2016, a to 95,4 % a nejnižší hodnota byla 92,5 % v roce 2015.

Ukazatele likvidity mají obce opět podobné. Okamžitou likviditu má obec Votice nejvyšší v roce 2018 s hodnotou 7,69 a nejnižší 3,72 v roce 2015. Obec Bystřice má nejvyšší hodnotu v roce 2016, a to 5,02 a nejnižší likviditu v roce 2015 s hodnotou 3,23. U pohotovostní likvidity se ukazatelé obce Votice pohybují v rozmezí 1,73-3,79, nejvyšší hodnota byla v roce 2017, nejnižší naopak v roce 2018. U obce Bystřice byly hodnoty v rozmezí 0,92-2,39. Nejvyšší byla v roce 2019, nejnižší naopak v roce 2015. U běžné likvidity se ukazatelé pohybují u obce Votice v rozmezí 4,40-8,17 a u obce Bystřice v rozmezí 4,23-8,30. Nejvyšší hodnota byla u obce Votice v roce 2018 a nejnižší v roce 2015. U obce Bystřice byla nejvyšší hodnota v roce 2016 a nejnižší v roce 2019.

4.6 Případná doporučení

Na základě analýz rozpočtu města Votice je navrženo několik doporučení zaměřených na zlepšení hospodaření efektivnější využití zdrojů.

Při plánování rozpočtu by se obec měla zaměřit na lepší plánování rozpočtu a to především v oblasti nedaňových příjmů a v oblasti přijatých transferů, u kterých byly přijatá rozpočtová opatření nejvyšší. Toto způsobilo zkrácení volných finančních prostředků, s kterými mohla obec počítat v průběhu roku. Obec počítala s výraznými kapitálovými výdaji na revitalizaci čističky odpadních vod tři roky po sobě, kde se kapitálové výdaje značně promítly ve schváleném rozpočtu, ale ani jeden rok tato akce nebyla uskutečněna, z důvodu, že obec ve výběrových řízeních nevybrala vhodného kandidáta na tuto akci. I to by měla brát obec na vědomí a akce většího typu zahrnovat do rozpočtu až po těchto krocích.

Obec vykázala v posledních dvou letech sledování schodek, podle analýz tomu bylo především vyššími běžnými výdaji, které se stále opakují. Jedna z nejvyšších položek běžných výdajů je na činnost úřadu. Obec by se měla zaměřit na položky těchto výdajů a pokusit se vyhledat levnější dodavatele energií, snížit výdaje na opravu a udržování důkladnějším výběrem dodavatele, dále motivovat zaměstnance k úspoře spotřeby materiálu a energií. Další výrazné výdaje jsou na bytové hospodářství. Obec by se měla zaměřit na přehodnocení starších nájemných smluv, které se týkají pronájmu obecných bytů a adekvátně nájemné navýšit, jelikož většina bytů je již staršího původu a vyžadují značné výdaje na opravy. U nově uzavřených smluv už počítat s vyšším nájemným. U starších nájemných smluv se pohybuje nájemné i 31Kč/m², navrhujeme tuto sazbu navýšit a využít možnosti, které dovoluje zákon a nájemné 1x za 3 roky navýšit o 20%. Stejně tak doporučujeme navýšit nájemné o nebytových prostorů u starších smluv a u nových počítat již s navýšenou částkou. Město již navýšilo koeficient u daně z nemovitosti na 2 a je aktivním žadatelem dotací, tudíž do budoucna se i tyto příjmy navýší.

5 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo provést analýzu hospodaření obce Votice ve sledovaném období 2015-2019. Aby mohl být cíl naplněn, byly stanovené další dílčí cíle. K dílčím cílům patří seznámit se z obcí a jejím rozpočtem, porovnat plánovaný a skutečný rozpočet obce, provést horizontální a vertikální analýzu příjmů a výdajů, provést analýzu poměrových ukazatelů a na závěr provést komparaci vybraných ukazatelů s ukazateli obce podobných rozměrů.

Práce se zabývá nejdříve teoretickou částí, kde jsou vymezeny jednotlivé pojmy územní samosprávy, skladby rozpočtových příjmů a výdajů a identifikování ukazatelů finanční analýzy.

Praktická část charakterizuje obec Votice, její historii a orgány obce. Dále se zabývá rozpočtem a rozpočtovým opatřením, která obec přijala. Skutečný rozpočet byl rozebrán s cílem identifikovat hlavní zdroje příjmů a oblasti směřování výdajů rozpočtu. Na základě těchto výsledků byla provedena vertikální analýza a horizontální analýza. Dále byla provedena analýza poměrových ukazatelů. Pro tuto práci byly zvoleny ukazatele likvidity, ukazatel celkové zadluženosti a koeficient samofinancování. Na konci aplikační části byla provedena komparace obce Votice s obcí podobných parametrů. Pro tuto část byla zvolena obec Bystřice, která je ve stejném okresu jako obec Votice a má přibližně stejný počet obyvatel, což bylo jedním z nejdůležitějších kritérií při výběru. Komparace byla provedena na počtu obyvatel, rozpočtových příjmech a výdajích, saldu rozpočtu a na vybraných poměrových ukazatelích. Porovnávány byly ukazatele likvidity, ukazatel celkové zadluženosti a koeficient samofinancování. Na konci analytické části byly shrnuty výsledky rozboru rozpočtu, analýz příjmů a výdajů, výsledky poměrových ukazatelů a komparace. V úplném závěru analytické části byla navržena opatření, která by měla přispět k zvýšení příjmů či snížení výdajů obce Votice.

6 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

BALÍK, Stanislav, Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, s 256, ISBN 978-80-247-2908-4.

ČMEJREK J., Kopřiva R., Základy veřejné správy., Praha: Česká zemědělská univerzita, 2011, s 124, ISBN 978-80-213-1626-3.

HORZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír, Základy organizace a veřejné správy v ČR. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. s 234 ISBN 978-80-7380-096-3.

KOPECKÝ, Martin., Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s 364, ISBN 978-80-7552-719-6.

KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva., Praha: Linde Praha, a.s., 2007. s 399, ISBN 978-80-7201-665-5.

KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy, Vyd. 1. ,Praha: C.H. Beck, 2002, s 206, ISBN 80-7179-778-2.

OTRUSINOVÁ, Milana, KUBÍČKOVÁ, Dana, Finanční hospodaření municipálních jednotek - po novele zákona o účetnictví, 1. Vydání. Praha: C.H. Beck, 2011, s 178, ISBN 978-80-7400-342-4.

OCHRANA, František, PAVEL, Jan, VÍTEK, Leoš a kol., Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit, 1. Vydání. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010, s 264, ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, Jitka, Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR., 1. Vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, s 588, ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy., Praha: Management Press 2004. s 375 ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, Veřejná správa a finance veřejného sektoru, Praha: ASPI Publishing, s.r.o., 2002, s 442. ISBN 80-86395-21-9.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek, Veřejný sektor-řízení a financování., 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, s 488., ISBN 978-80-7357-936-4.

PETEROVÁ, Helena, Finanční hospodaření územních samosprávných celků, 4. aktualiz. a rozš. vydání, Praha: Institut pro veřejnou správu, Praha, 2014, s 151, ISBN 978-80-86976-28-0.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, 1. Vydání Praha: Grada Publishing, a.s. 2007, s 280., ISBN 978-80-247-2097-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2015, s 288., ISBN 978-80-247-5608-0.

RŮČKOVÁ, Petra, *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi.*, 5. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2015, s 160., ISBN 978-80-247-5534-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, s 152., ISBN 978-80-251-3386-6.

Internetové zdroje

Historie: Votice. Votice: Titulní stránka [online]. Dostupné z: <https://www.mkcvotice.cz/historie/ms-1085/p1=1085>

Malý lexikon obcí České republiky - 2020 | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2020>

Město Votice: Přehled dokumentů: Votice. Votice: Titulní stránka [online]. Dostupné z: <https://www.mesto-votice.cz/dp?p1=25819>

Monitor Státní Pokladny. Monitor Státní Pokladny [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Obyvatelstvo | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_lide

Rozpočet města - Oficiální stránky Města Bystřice. Město Bystřice - Oficiální stránky Města Bystřice [online]. Dostupné z: <https://www.mestobystrice.cz/mesto/rozpocet-mesta/>

Rozpočtové určení daní | Daňový systém ČR | Daně | Finanční správa. Finanční správa [online]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpocetove-urceni-dani>

Vývoj RUD v ČR | SMS ČR. Sdružení místních samospráv | SMS ČR [online]. Dostupné z: <https://www.smscr.cz/cz/kalkulacky/vyvoj-rud-v-cr>

Zákon o obcích / obecní zřízení (zákon č. 128/2000). Zákony online [online]. Dostupné z: <http://zakony-online.cz/?s160&q160=all>.